

155 22 -
๒ 236 ก
๑.๒

การศึกษามุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเอง
ของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุตรดิตถ์

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถนนวิภาวดีรังสิต ๑๑ แขวงจตุจักร กทม. ๑๐๑๑๐๑ โทร. ๐๒-๒๑๖๗๕-๐๑๑๐๐๐๐

ปริญญานิพนธ์

ของ

นิพนธ์ แจงเอียด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ตุลาคม 2519

13 ส.ย. 2521

การศึกษามุคสิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเอง
ของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุตรดิตถ์

บทคัดย่อ

ของ

นิพนธ์ แจงเอี่ยม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ตุลาคม 2519

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง 2) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ เชื้อสาย ถิ่นที่อยู่และลำดับการเกิดต่อตัวแปรต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2518 ทั้งชายและหญิงจากกรุงเทพมหานคร 120 คน และจังหวัดอุดรธานี 120 คน รวม 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี แบบสอบถาม 3 ฉบับ คือ แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง และแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

ผลการศึกษาความสัมพันธ์พบว่า 1) บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์ทางเส้นตรงกับความเชื่อมั่นในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.5234, p < .01$) 2) บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์ทางเส้นตรงกับความภาคภูมิใจในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.5912, p < .01$) 3) ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ทางเส้นตรงกับความภาคภูมิใจในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.6314, p < .01$) และผลการศึกษาเปรียบเทียบปรากฏว่า นักเรียนหญิงมีความภาคภูมิใจมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.4854, p < .01$) และนักเรียนกรุงเทพมหานครมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนจังหวัดอุดรธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.1929, p < .01$) นอกจากนี้ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY OF EXTROVERSION, SELF-CONFIDENCE AND
SELF-ESTEEM OF M.S.3 STUDENTS IN BANGKOK AND UTTARADIT

ABSTRACT

BY

NIPON CHIANG-IAM

Presented in partial fulfilment of the requirements
for the Master of Education Degree
at Sri Nakharinvitrot University
October, 1976

The purposes of this study were to determine the relationship among extroversion, self-confidence and self-esteem, and to compare these three dependent variables in term of sex, ethnic group, residential background and birth order. The samples were 120 school pupils in Bangkok 120 school pupils in Uttaradit. Introversion-Extroversion, self-confidence and self-esteem questionnaires were used to collect data for this study.

The results showed that (1) there was a positive linear relationship between extroversion and self-confidence ($r = 0.5234$, $p < .01$) ; (2) there was a positive linear relationship between extroversion and self-esteem. ($r = 0.5912$, $p < .01$) ; and (3) there was a positive linear relationship between self-confidence and self-esteem. ($r = 0.6314$, $p < .01$) School girls had more self-esteem than school boys ($t = 2.4854$, $p < .01$) and Bangkok school pupils had more extroversion than Uttaradit school pupils. ($t = 2.1929$, $p < .01$).

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

..... ๒๕๕๗ ๘๕๕๖๗ ประธาน

..... นาย กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จเพราะได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ชรรมา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดาวร เกิดเกียรติพงศ์ ที่ได้กรุณารับเป็นที่ปรึกษา ทั้งได้สนับสนุนและให้กำลังใจเป็นอย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เพ็ญแข ประจวบจันทร์ ที่ได้กรุณาพิจารณาตรวจแก้แบบสอบถามวัดความภาคภูมิใจในตนเองและขอขอบพระคุณ คุณพรพิมล สุขเจริญ ที่ได้กรุณาช่วยแปลและให้คำปรึกษา แนะนำในการสร้างแบบสอบถามวัดความภาคภูมิใจในตนเอง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย โรงเรียนนนทบุรีวิทยา โรงเรียนเทพศิลา รวมทั้งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุตรจิตต์ โรงเรียนอนุตรจิตต์ครุฑ โรงเรียนพิชัย ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลและขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ และอาจารย์โรงเรียนศรีบุญยานนท์ ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการลงชื่อแบบสอบถาม

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณพี่และเพื่อน ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน แก่ผู้วิจัยตลอดมาและขอมอบความดีของการวิจัยเพื่อเป็นการบูชาคุณพ่อแม่ พี่และ ครูอาจารย์ ที่ได้ให้การอบรมสั่งสอนผู้วิจัย ตั้งแต่นั้นจนถึงปัจจุบัน

นิพนธ์ แจงเยี่ยม

14 พฤษภาคม 2519

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	๕ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า X ✓	4
	๖ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	- ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	ค่านิยมเฉพาะศัพท์ X	6
	- ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	7
	บุคลิกภาพแสดงตัว	7
	ความเชื่อมั่นในตนเอง	12 ✓
	ความภาคภูมิใจในตนเอง	16
	+ สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า ✓	20
	เหตุผลเบื้องต้นหลังสมมุติฐาน	21
2	วิธีดำเนินการ	28
	กลุ่มตัวอย่าง	28
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ✓	29
	แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง	29
	แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง	37
	แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว	39 ✓
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล X	40
3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ✓	41
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
	ตอนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	41
	ตอนที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบ	41
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41

3269664

บทที่

หน้า

4	สรุป อภิปรายผลและเสนอแนะ	48
	ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้	48
	กลุ่มตัวอย่าง	48
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	48
	การวิเคราะห์ข้อมูล	49
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
	อภิปรายผล	51
	ขอเสนอแนะ	60
	บรรณานุกรม	61
	ภาคผนวก	66

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง	29
2	ความสัมพันธ์ที่สัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง	42
3	เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	43
4	เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและเชื้อสายจีน	44
5	เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุดรธานี	45
6	เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนรอง และคนสุดท้าย	46
7	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนรอง และคนสุดท้าย	46
8	เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนรอง และคนสุดท้าย	47
9	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง	75
10	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง	76

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง ✓

✓ ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังมีปัญหามากมายทั้งในค่านิยมธุรกิจ สังคม และการเมือง ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ยิ่งเกิดขึ้นเพิ่มมากขึ้นตามความเจริญของบ้านเมือง กล่าวกันว่า ยิ่งแก่ก็ยิ่งเกิด จึงมีข้อคาดการณ์ว่าจะพัฒนาประเทศไทยอย่างไรชาติจึงเจริญมากขึ้นและชกะเดียวกันก็มีปัญหามาน้อยที่สุด เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ปรัชญาของการพัฒนานั้นต้องพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจไปพร้อม ๆ กัน และสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ ควรจะเริ่มพัฒนาบุคลิกภาพอันรวมถึงนิสัยใจคอเสียก่อน (วีรยุทธ วิเชียรโชติ, 2513 : 33) และการพัฒนาประเทศให้เป็นที่ไปไ้ก็ตาม โครงการที่วางไว้ต้องเริ่มที่ตัวบุคคลดังที่เบนเนตต์ (Bennett, 2515 : 52) ได้กล่าวว่ "บุคคลเป็นทั้งอุปกรณ์ขั้นมูลฐานและเป้าหมายของการพัฒนาและการพัฒนาเป็นเกราะป้องกันบุคคลให้บรรลุถึงความมั่นคงมากขึ้น" อุปกรณ์ที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคคลคือ การศึกษา สมดังที่พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชซึ่งมีความตอนหนึ่งว่า "... การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิตเพราะเป็นรากฐานว่ารับฉวยให้บุคคลสามารถก้าวไปถึงความสำเร็จ ความสุข ความเจริญ ทั้งของตนเองและส่วนรวม ... " (สามมูข, 2515 : 313) ฉะนั้นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคลจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนวางจุดมุ่งหมาย ตลอดจนจัดเตรียมตัวบุคคลให้การศึกษาแก่เยาวชนไว้ดวงคียิ่ง ทั้งนี้ เพราะการให้การศึกษาจะต้องให้ทั้งความรู้ ทักษะ กานิยม ทั้งด้านศีลธรรม จรรยา ตลอดจนความซาบซึ้งในความงามของศิลปะและคุณค่าอื่น ๆ

ปรัชญาการศึกษาในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปคือ แทนที่จะเน้นความสำคัญทางค่านิยมวิชาการเพียงด้านเดียวก็เปลี่ยนเป็นให้การศึกษาเพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ของเด็กให้มีสัดส่วนกับทางร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา (กอ สวัสดิ์พานิชย์, 2511 : 176) ดังนั้น การศึกษาเรื่องบุคลิกภาพจึงมีความสำคัญยิ่งเพราะจะทำให้เราเข้าใจและทำนายนพตติกรรมของบุคคลในอนาคตได้และบุคคลจะมีลักษณะบุคลิกภาพหรือพรหมฉายา

ในอนาคตนั้นย่อมเป็นผลมาจากบุคลิกภาพในปัจจุบันของบุคคลนั้นนั่นเอง ลักษณะบุคลิกภาพ บางอย่างมีความสำคัญมากต่อการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะ บุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัวซึ่งตามความคิดของ จุง (Jung) นั้น การแสดงตัว-เก็บตัวมี อิทธิพลต่อการปรับตัวอย่างยิ่ง ถ้าบุคคลมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียวหรือ มากเกินไปไม่พอเหมาะกันแล้ว บุคคลนั้นย่อมประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและ อาจกลายเป็นโรคจิตได้ในที่สุด (อ้างจาก Hall and Lindzey, 1957 : 89-91)

สุรางค์ โกวตระกูล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2511 : 135) ได้กล่าวถึงความ รู้สึกและการรับรู้ต่อนักจิตวิทยาดีถือว่าเป็นแกนพฤติกรรมรวมของบุคคลที่แสดงออกมาหรือ เป็นแบบแผนในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมที่เราเรียกว่า บุคลิกภาพ ของ กน การที่จะเข้าใจบุคลิกภาพของกนว่าเป็นจะต้องเข้าใจถึงความรู้สึกและการรับรู้เกี่ยวกับ "ตน" ของเขาควย

สังคมและการอบรมสั่งสอนในสังคมมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กมาก บุคลิกภาพจะพัฒนาขึ้นมาได้ก็โดยอาศัยคุณค่าจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม กรอบกว้างนี้ว่าป็นอิทธิพล อย่างยิ่งต่อความคิดจิตใจของเยาวชนในการให้การอบรมแก่เด็กและเยาวชนโดยเฉพาะใน ชนบท กรอบกว้างนี้มีบทบาทมากต่อการหล่อหลอมเยาวชนของชาติ ความเชื่อและวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กจึงมีความสำคัญมากต่อการสร้างบุคลิกภาพให้แก่เด็กที่จะเติบโต เป็นกำลังของสังคมที่แตกต่างในระดับการพัฒนา ระบบการปกครองในแต่ละประเทศอาจเป็น ผลสืบเนื่องมาจากความแตกต่างในวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่โตแพร่หลายในแต่ละสังคมนั้น บางสังคมเด็กเติบโตขึ้นมาจะมีบุคลิกภาพเป็นนักประชาธิปไตย มีระเบียบวินัยและมีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงานสูง แต่บางสังคมจะประสบปัญหาการขาดความรับผิดชอบ ขาดระเบียบ วินัย การแก้ปัญหาทางสังคมอันเนื่องมาจากการพัฒนาประเทศอยู่ในระดับต่ำไม่เป็นประชา ธิปไตย จะแก่ใดคนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยบางอย่างของกนในชาติรวมทั้งการ สร้างคุณธรรมใหม่ ๆ ที่จำเป็นพร้อม ๆ กันไปด้วย

ขบวนการสังคมประเภทที่บิดามารดาให้กับบุตรนั้นอาจแบ่งได้กว้าง ๆ เป็น 2 ลักษณะ ก็คือ การอบรมเลี้ยงดูโดยใช้อารมณ์ และการอบรมเลี้ยงดูโดยใช้เหตุผล ซึ่งขบวนการสังคม ประเภททั้งสองแบบนี้จะก่อให้เกิดบุคลิกภาพที่แตกต่างกันไปกล่าวคือ ถ้าบิดามารดาอบรม

เลี้ยงดูบุตรโดยใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล จะทำให้เด็กเกิดความวิตกกังวลเพราะเกิดความ
 รู้สึกขาดความมั่นคง ปลอดภัย จึงทำให้บุคคลยอมกระทำตามคำสั่งของผู้อื่น ทั้ง ๆ ที่ไม่ตรง
 กับความต้องการของตน เพื่อหลีกเลี่ยงโทษแรงแรงหรือการขัดแย้งกับผู้อื่น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ
 จากสังคมซึ่งลักษณะเหล่านี้สัมพันธ์โดยตรงกับการเห็นด้วยกับความคิดของผู้อื่น หรือการเห็น
 ด้วยกับปทัสถานของสังคมซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีค่าน้อย (Low Personal
 Worth) และมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ (Low Self Esteem) ทำให้บุคคลขาด
 ความกระตือรือร้น ขาดความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนขาดความต้องการความสัมฤทธิ์ (Need
 For Achievement) ในระดับสูง ในทางตรงข้ามถ้าบิดามารดาอบรมเลี้ยงดูโดยใช้
 เหตุผลแล้วจะทำให้เด็กสามารถควบคุมตนเองได้ มีวินัยในตนเอง ไม่ต้องการผู้ใหญ่หรือกฎ
 กเกณฑ์ภายนอกควบคุมพฤติกรรมกึ่งเช่นเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบแรก เด็กจะได้รับการ
 ฝึกความเป็นอิสระ ไม่พึ่งพาผู้อื่น ทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความภาคภูมิใจ
 ในตนเองสูง และรู้สึกว่าตนมีค่าซึ่งการอบรมเลี้ยงดูเช่นนี้ ก่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 ระดับสูงขึ้นในบุคคลและมีความรู้สึกอิสระในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ✓

การอบรมเลี้ยงดูเด็กย่อมมีผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กด้วยดังที่ เคโซ
 สวานันท์ (2510 : 67 - 68) ได้กล่าวว่ามีค่าที่ปกป้องคุ้มครองด้วยการบังคับกับ
 ออกคำสั่งอยู่ตลอดเวลาจะทำให้บุตรนั้นขาดความคิดริเริ่ม ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง บี
 แนวโน้มที่จะต้องพึ่งผู้อื่นอยู่ตลอดเวลาและเป็นผู้ที่ยอมคนอยู่ตลอดเวลาและผลการวิจัยของ
มูร์ส วีร เคชกาแห่ง (2514 : 75) พบว่า ถ้าพ่อแม่ใช้วิธีการลงโทษลงอย่างรุนแรง
 จะทำให้ลูกมีความคิดสร้างสรรค์น้อยไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
 มีแต่ความหวาดระแวงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน ศาสตราจารย์ (อ้างจาก
 ชูศรี หลีกเพชร, 2517 : 101) ที่ว่ายิ่งลงโทษรุนแรงมากเท่าใดก็ยิ่งทำให้เด็กขาด
 ความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้น แยกกันข้ามถ้าพ่อแม่ใช้วิธีการตักเตือนแนะนำ
 ชี้แจงเหตุผลหรือลงโทษอย่างละมุนละไมแล้วจะช่วยให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเอง มี
 ความมั่นใจในตนเองและสามารถพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

ดังนั้น ในการอบรมเลี้ยงดูควรจะให้เด็กได้รู้จักกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง
 มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความภาคภูมิใจในตนเองประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง

ควรให้เด็กเป็นคนที่มีความคิดเห็นของตนเอง เป็นตัวของตัวเอง มีความคิดริเริ่มกล้าแสดงความคิดเห็นตามหลักเหตุผลและเพื่อพิจารณาถึงการจัดระบบการศึกษาของไทยเราแล้วจะเห็นว่า การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นระดับชั้นเหมาะสมที่จะแก้ไขปรับปรุงและเสริมสร้างบุคลิกภาพอันดีงามให้แก่เด็กเพราะอยู่ในวัยที่มีความกระตือรือร้น มีความสนใจในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ มีการแสวงหากาณียมส่วนบุคคล (Personal Values) และกาณียมทางสังคม (Social Values) และกำลังอยู่ในระยะที่มีการพัฒนาทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมอย่างเต็มที่ เป็นวัยที่กำลังเตรียมตัวเป็นผู้ใหญ่ จำเป็นที่จะต้องให้ได้รับการศึกษาทั่วไปให้เหมาะสมกับวัยและสภาพของสังคมในปัจจุบันสมควรจะได้มีการสำรวจบุคลิกภาพ ความสนใจ หรือความถนัดพิเศษเพื่อส่งเสริมให้เจริญสูงสุดตามเอกัตภาพแห่งบุคคล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง บุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นประการสำคัญ เพื่อหวังที่จะได้ผลการวิจัยมาเป็นข้อเสนอแนะทางหนึ่งในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กไทย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเอง
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่า เพศมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันหรือไม่
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่า เชื้อสายมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันหรือไม่
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่า ดินที่อยู่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันหรือไม่
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่า ลำดับการเกิดมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันหรือไม่
6. เพื่อสร้างแบบสอบถามวัดความภาคภูมิใจในตนเอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้านี้ทำให้ทราบว่าลักษณะบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เพียงใด เมื่อทราบความสัมพันธ์แล้ว ครูและผู้ปกครองจะได้ใช้ความรู้ช่วยเหลือเด็กในด้านการเรียน การปรับตัวและส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาการและเข้าใจตนเองเพื่อจะได้มีพฤติกรรมไปในแนวทางที่เหมาะสม สามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้
2. ช่วยให้ครู ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการศึกษาทราบและเข้าใจว่า การเรียนการสอนมีไคมงเฉพาะให้เด็กเกิดผลสัมฤทธิ์ในทางวิชาการแต่เพียงด้านเดียวเท่านั้น แต่ยังคงส่งเสริมให้เด็กพัฒนาบุคลิกภาพด้วย
3. ทำให้ครู ผู้ปกครอง นักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงความสำคัญของการเรียนการสอนในปัจจุบันว่าได้ปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในตนเอง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสามารถแก้ปัญหาที่เผชิญได้อย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพหรือไม่
4. อัจฉริยะแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองที่สร้างขึ้นไปใช้เป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไปได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า X

1. กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาค้นคว้านี้กระทำกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2518 จากโรงเรียนในจังหวัดอุดรดิตถ์และโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร
- ~~2.~~ ตัวแปรที่จะศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - บุคลิกภาพแสดงตัว
 - ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - ความภาคภูมิใจในตนเอง
 - ตอนที่ 2 ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเองโดยใช้

ในสังคม ตลอดจนการได้รับการยอมรับจากสังคม การได้รับการยอมรับจากบิดา มารดา ผู้
 อาวุโสหรือผู้มีอำนาจเหนือกว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง วัตถุประสงค์โดยแบบสอบถามความภาค
 ภูมิใจในตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไว้

4. เพศ หมายถึง นักเรียนชายและนักเรียนหญิง

5. เชื้อสาย หมายถึง เชื้อสายของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนไทย
 เชื้อสายไทย และนักเรียนไทยเชื้อสายจีน

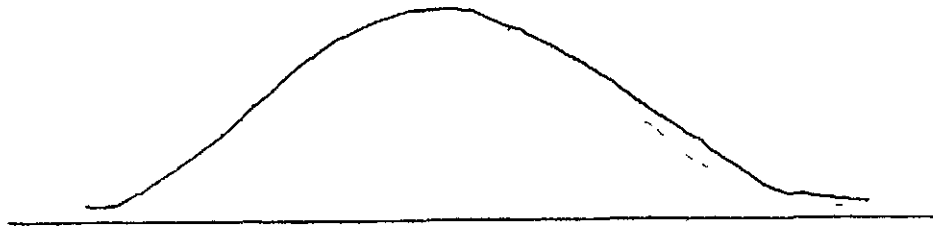
6. ถิ่นที่อยู่ หมายถึง ถิ่นที่นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างอยู่คือ จังหวัดอุดรธานี และ
 กรุงเทพมหานคร

7. ลำดับการเกิด หมายถึง ลำดับการเกิดของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างคือ บุตร
 คนแรก บุตรคนรอง และบุตรคนสุดท้าย

ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

✓ 1. บุคลิกภาพแสดงตัว

เรื่องบุคลิกภาพแสดงตัวมีผู้ศึกษาและให้แนวคิดว่าหลายท่าน ในปี ค.ศ. 1923
 จุง (Jung) ได้ตั้งทฤษฎี "จิตวิทยาเชิงวิเคราะห์" และได้เขียนแนะนำไว้ในหนังสือ
 "Psychological Types" ว่า ทิศนคติทั่วไปของคนเรามี 2 อย่างคือ หันเข้าหา
 ตนเอง (Introvert) และหันออกจากตนเอง (Extravert) พวกที่มีทัศนคติที่
 เข้าหาตนเอง ได้แก่ บุคคลที่สนใจเรื่องภายในของตน ยึดความรู้สึกอุดมคติของตนเป็นหลัก
 พวกที่มีทัศนคติหันออกจากตนเอง ได้แก่ บุคคลที่ยอมรับให้ ลิบิโด (Libido) แสดงออกมา
 เป็นบุคลิกที่สนใจโลกภายนอก มีความรู้สึกไวต่อปทัสถานและความต้องการของสังคม ทัศนคติ
 ทั้ง 2 นี้โดยทั่ว ๆ ไปแล้วคนปกติควรมีทัศนคติที่จะหันเข้าหาตนเองและหันออกจากตนเอง
 ในขนาดก้ำกึ่งกันจึงจะเหมาะสม ส่วนหนึ่งจะเด่นและอยู่ในจิตสำนึกขณะที่อีกส่วนหนึ่งอยู่ภายใต้
 และอยู่ในจิตไร้สำนึกและจุง (Jung) เชื่อว่า ถ้ามีแรงกดดันจากภายในหรือเหตุการณ์จาก
 ภายนอกมาขัดขวางมิให้บุคลิกที่ทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่งในจิตสำนึกเป็นประจำแล้ว บุคลิก
 จะมีทัศนคติอีกอย่างหนึ่งจนเป็นนิสัย และจะกลายเป็นบุคลิกภาพที่ฝังแน่น (Eysenck,
 1970 : 10 - 11)

แสดงตัว (Extravert)

เก็บตัว (Introvert)

แนวความคิดที่ 3 เป็นแนวความคิดที่มีผู้นิยมกันมาก โดยแบ่งมนุษย์ออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มแสดงตัว (Extravert) กลุ่มแอมบิเวต (Ambivert) และกลุ่มเก็บตัว (Introvert) สำหรับพวกแอมบิเวตเป็นพวกที่มีบุคลิกภาพกลาง ๆ ไม่เก็บตัวหรือแสดงตัวจนเกินไป บุคคลพวกนี้มีจำนวนมาก (ดังรูป)

แสดงตัว (Extravert)

แอมบิเวต (Ambivert)

เก็บตัว (Introvert)

นอกจากนี้อายเซงค์ (Eysenck, 1970 : 40 - 41) ได้ทำการศึกษาร่วมกับ ฮิมเมลเวียทและมิลเลอร์ โดยใช้แบบทดสอบที่แตกต่างกันหลาย ๆ ฉบับไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างในหลายประเทศพบว่าคนที่มีลักษณะเก็บตัวเป็นคนที่ไม่ยืดหยุ่นไม่คอยปรับปรุงการตัดสินใจ ถ้ามีลักษณะที่เก็บตัวมากเกินไปจะเป็น "ดิสโทมิก" (Dysthymics) ลักษณะแสดงตัวเป็นคนยืดหยุ่นง่าย ถ้ามากเกินไปจะเป็นโรคจิตชนิด "ฮิสทีเรีย" (Hysteria) ซึ่งตรงกับ กอ สวัสดิ์พานิชย์ (2516 : 208 - 212) ที่กล่าวว่า พวกแสดงตัวมักจะเป็นโรคจิตชนิดมานิก ดีเพรสซีฟ (Manic Depressive) และเป็นโรคประสาทชนิด ฮิสทีเรีย (Hysteria) ส่วนพวกเก็บตัวมักเป็นโรคประสาทชนิด "ไซคาสทีเนีย" (Psychasthenia) มีอาการกลัวสิ่งต่าง ๆ ทำอะไรซ้ำ ๆ ซาก ๆ บางครั้งตื่นเต้นหรือเกรงาโศกเกินไปมีความสงสัยมากผิดปกติ และกลัวในสิ่งที่ไม่เป็นเหตุผล นอกจากนี้ยังเป็นโรคจิตชนิด สคิสโซอิด (Schizophrenia) ซึ่ง... ..

จิตเภท (Schizophrenia) นี้มีอาการเกี่ยวกระหวัดกัน ชอบฝัน หมดความสนใจในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ไม่มีการปรับตัวให้เข้าสังคมกับใคร พยายามกลับไปสู่สภาพของคนเมื่อเป็นเด็ก

การวิจัยในต่างประเทศ

๑. อายเซนค (Eysenck, 1968 : 117 - 131) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางครอบครัวที่มีต่อบุคลิกภาพของเด็กโดยศึกษาเด็กอายุ 11 - 12 ปี ในแบบสำรวจบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น (Junior Eysenck Personality Inventory) แล้วหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับขนาดครอบครัว อาชีพของพ่อแม่ ลำดับการเกิด และความสนใจของพ่อแม่ที่มีต่อเด็ก ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่มีลักษณะเก็บตัวมักมาจากครอบครัวใหญ่ เด็กแสดงตัวมักเกิดในอันดับแรก ๆ มากกว่าเด็กเก็บตัว พ่อแม่ที่มีระดับอาชีพสูงจำนวนมากเป็นพ่อแม่ของเด็กที่แสดงตัวและอารมณ์มั่นคง ส่วนในด้านการสนใจของพ่อแม่ที่มีต่อลูกพบว่า เด็กผู้หญิงได้รับความสนใจจากพ่อแม่มากกว่าเด็กผู้ชาย และการที่เด็กได้รับความสนใจจากพ่อแม่ นั้นมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านการแสดงตัวของเด็กด้วย

ดีเซนา (Desena, 1964 : 145) ได้ทำการเปรียบเทียบระหว่างการปรับตัวของเด็กที่เรียนที่ปานกลางและเด็กที่เรียนอ่อน โดยศึกษาที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย ชั้นปีที่ 1 จำนวน 1061 คน ผลปรากฏว่า เด็กที่มีผลการเรียนสูงจะมีความสามารถในการปรับตัวและรวดเร็วกว่าเด็กที่เรียนในระดับปานกลางหรือระดับต่ำ จึงสามารถสรุปได้ว่าเด็กที่เรียนดีจะมีความสามารถในการปรับตัว ซึ่งการปรับตัวทางสังคมได้ก็ถือเป็นลักษณะหนึ่งของเด็กแสดงตัว หรืออาจกล่าวได้อีกแง่หนึ่งว่าเด็กที่เรียนดีจะมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

สตรอม (Strom, 1965 : 387 - 389) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของผู้ที่ได้รับปริญญาเอกทางการศึกษาจากมหาวิทยาลัยโคลัมเบียจำนวน 125 คน เป็นชาย 83.6 % และหญิง 16.4 % มีอายุตั้งแต่ 26 - 60 ปี ผลปรากฏว่าผู้ได้รับปริญญาเอกทางการศึกษากลุ่มนี้ประกอบด้วยบุคคลที่มีอารมณ์ขันมาก คะแนนของกลุ่มแสดงภาวะโนมเอียงต่ำชัดเจนมากในการที่จะเป็นผู้มีการแสดงออกสูง มีความมั่นใจในตนเองในทางที่ดี มีการปรับตัวตามสภาพแวดล้อมได้ดีมาก ชอบสมาคม ชอบอยู่เป็นกลุ่ม

ริดคิง (Ridding, 1967 : 397 - 398) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษและเลขคณิต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงจำนวน 600 คน อายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไปของโรงเรียนแมนเชสเตอร์ ผลการวิจัยพบว่าความมั่นคงทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่ลักษณะชอบเก็บตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และพบอีกว่าเด็กแสดงตัวมักจะอ่อนในวิชาเลขคณิต และเด็กหญิงจะมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กชาย

การวิจัยภายในประเทศ

วันเพ็ญ อายุกุล (2512 : 105) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว การยอมรับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เด็กวัยรุ่นชายจำนวน 184 คน หญิง 123 คน อายุระหว่าง 13 - 20 ปี ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพและมาตราส่วนประมาณค่าการยอมรับตนเองพบว่า เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง และผู้ที่แสดงตัวสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ได้ง่ายและเป็นผู้นำที่ดี

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2514) ได้ศึกษาลักษณะการแสดงตัว-เก็บตัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 219 คน พบว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีทัศนคติภาพสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะเก็บตัว เด็กที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัวมีตนตามปณิธาน (Ideal Self) ไม่แตกต่างกัน เด็กที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีความแตกต่างระหว่างตน (Self Discrepancy) น้อยกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว

นรินทร์ แจมจำรัส (2515) ได้ศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนในวิชาวิทยาศาสตร์ ที่มีต่อบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว และภาวะวิตกกังวล พบว่าบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวล

กาญจนา กวรสุภา (2516 : 98) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว ความรู้สึกรับผิดชอบและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี พบว่าเด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบอีกว่าเด็กที่เป็นบุตรคนสุดท้ายมีลักษณะแสดงตัวมากที่สุด ส่วนเด็กที่เป็นบุตรคนแรกมีลักษณะแสดงตัวน้อยที่สุดหรือมีลักษณะเก็บตัว

สุลิน อินสว่าง (2516 : 93) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง และเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนพบว่า เด็กวัยรุ่นที่กระทำผิด นั้นเป็นคนเก็บตัว ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้จึงไปคบเพื่อนเกเร สุลินได้เสนอข้อคิดเห็นว่า บิดามารดาและครูปกครองควรเปลี่ยนวิธีการอบรมเด็ก ไม่ควรถืออำนาจจนเกินไป จะทำให้ เด็กเกิดความมั่นใจในการแสดงออก ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ไม่หลบหนีสังคม และเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติในอนาคต

2. ความเชื่อมั่นในตนเอง

สมาคมการศึกษาเด็กแห่งอเมริกา (Child Study Association of America, 1952 : 185 - 186) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง จะเกิดขึ้นกับเด็กที่ประสบผลสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เสมอ บุคคลยิ่งประสบความสำเร็จมากเท่าไร ย่อมมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้น เมื่อบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองเขาจะรู้สึกว่าคุณเองไปถูกชมชู้หรือขู่มั้ญจากคนอื่น ทำให้ความขงยากใจต่าง ๆ ลดลงหรือหมดไป อันมีผลทำให้มีความคิดที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สามารถรับฟังความคิดเห็นหรือกาบิยมของผู้อื่นได้ควยลักับณะของบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์แล้ว

บลานชาร์ก (Blanchard, 1957 : 102) ใ้ขอคิควากนไทยไม่ชอบเป็นหัวหน้า ไม่ชอบสถานการณ์ที่ต้องริเริ่มและตัดสินใจ ไม่กล้าแสดงความสามารถ กลัวผิด กลัวเสียหน้า ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าไม่มีความมั่นใจในตนเอง

เบรคเคนริจ (Breckenridge, 1950) ได้ศึกษาพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองอาจไม่ทำให้เกิดผลดีเสมอไป จากการศึกษาพฤติกรรมที่ก้าวร้าวปรากฏว่าพบมีในบุคคล 2 ประเภท คือ

1. พวกที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป
2. พวกที่รู้สึกว่าคุณขาดความรัก ความอบอุ่นและความปลอดภัย

วิรัชช วิเชียรโชติ (2516 : 64) กล่าวถึง การอบรมเลี้ยงดูของไทยในระบบสังคมแบบเดิมว่า "ไม่เน้นการฝึกให้พึ่งตนเอง เน้นการพึ่งพาอาศัยและเชื่อฟังผู้ใหญ่แบบตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด อบรมแบบให้ความปลอดภัยคุ้มครอง ทำนองเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร

ให้ความรักแต่ไม่ลงเฝ้าดูแล ไม่แนบเนียนเหตุผล เน้นการเสียสละจากการฝึกแบบไม่พึ่งตนเองนี้ จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่กล้าทำอะไรด้วยตนเอง ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

สมาคมการศึกษาเด็กแห่งอเมริกา (Child Study Association of America, 1952 : 132 - 135) กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของวินัยคือ เพื่อการระงับหรือควบคุมความโกรธ ความรู้สึกต่ำต้อย ความรู้สึกกลัวตัวเองมีความผิดอยู่ตลอดเวลาและมีความกลัวต่าง ๆ เพราะความรู้สึกต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสาเหตุทำให้บุคคลขาดความเชื่อมั่นในตนเอง การลดหรือการขจัดความรู้สึกดังกล่าวให้หมดไปจึงเป็นทางหนึ่งที่ทำให้สามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองขึ้นได้ การลงโทษเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความกลัวและความวิตกกังวล ซึ่งเป็นต้นเหตุของการขาดความเชื่อมั่นในตนเองอันเป็นผลทำให้บุคคลขาดวินัย ดังนั้น ถ้าต้องการสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลจะต้องสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้นเสียก่อน แต่สิ่งระลึกไว้เสมอว่าจะต้องไม่ใช่วิธีลงโทษหรือวิธีรุนแรงอื่น ๆ เป็นอันขาด มิฉะนั้น การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและวินัยให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลก็จะไม่ประสบความสำเร็จแต่อย่างใด

จากการศึกษาดังกล่าวพอสรุปได้ว่า สังคมใดที่มีความร่มเย็นเป็นสุข กบไวยังคนนั้นย่อมมีระเบียบวินัย และประพฤตินั้นให้เป็นพลเมืองดี สภาพเช่นนี้เกิดขึ้นได้ก็เนื่องจากองค์ประกอบหลายอย่าง ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่ง ผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่เด็ก ถ้าผู้ปกครองให้การยอมรับเด็กและส่งเสริมเด็กให้ประสบผลสำเร็จบ้าง เด็กก็ย่อมจะพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองขึ้นได้

การวิจัยในต่างประเทศ

เบรคเคนริดจ์ (Breckenridge, 1955 : 80, 247) อ้างถึง การศึกษาของสตรอทเธอร์ (Strother) แจ็ค (Jack) และเพจ (Page) ซึ่งพบว่า การได้รับการยอมรับจากครอบครัวจะเป็นเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาความคิดเรื่อง ความภาคภูมิใจในตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบและสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย สาเหตุสำคัญ

อีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองคือ การฝึกฝนเพิ่มเติมเป็นไปโดยอยู่เสมอจนมีทักษะและความสามารถสูง ในที่สุดจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองขึ้น นอกจากนี้ความเชื่อมั่นในตนเองยังขึ้นอยู่กับระดับอายุ ระดับพัฒนาการและกลุ่มที่เกิดรวมเล่นหรือร่วมทำงานตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองคือเด็กที่ไม่บรรลุนิติภาวะทางอารมณ์ ไม่กระปรี้กระเปร่าในการกระทำสิ่งต่าง ๆ และไม่ยอมต่อสู้กับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง

บาร์ช (Baruch, 1968 : 138) ได้ทำการศึกษาพบว่าผู้นำจะต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบและมีความเชื่อมั่นในตนเอง วินัยทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข วินัยจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้น เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจึงน่าจะเป็นบุคคลที่อยู่ในสังคมที่คอยความสงบสุข

ฮอเรก (Horace, 1961 : 364) กล่าวถึงการค้นพบของเจนนิง (Janning) เกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำไว้ว่า ผู้นำจะต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจึงจะมีคนเชื่อถือมาก

เพนเตอร์ (Painter, 1968 : 760 - A) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการจูงใจกับความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายระดับวิทยาลัยจำนวน 109 คน พบว่าระดับความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสามารถในการจูงใจ กล่าวคือ คนที่มีความสามารถในการจูงใจมักจะไต่เป็นผู้นำ

ดักเกอร์ (Dugger, 1969 : 1817 - A) ศึกษาเรื่องความเป็นผู้นำและไม่เป็นผู้นำ พบว่าผู้นำจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และมีบุคลิกภาพแสดงตัวซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสไตร์ส (Stires, 1970 : 3511 - A) ที่ว่าผู้นำเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและยังมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมากเท่าไร ก็ยิ่งได้รับศรัทธาจากคนอื่นมากขึ้นเท่านั้น

การวิจัยในประเทศไทย

วัชเชฏ อายุการ (2512 : 105) ได้ทำการศึกษาพบว่า ผู้นำจะมีลักษณะแสดงตัวดังนี้ ผู้ที่เป็นผู้นำจึงมีลักษณะแสดงตัวรวมอยู่ด้วย

มีฤทธิ์ บุนนาค (2514) ได้ทำการศึกษาพบว่า เด็กในนครหลวงมีความเชื่อมั่นสูงกว่าเด็กต่างจังหวัด

ปราณี สุขอุดม (2514) ได้ทำการศึกษาพบว่า วัยรุ่นไทยนั้นขาดความเชื่อมั่นในตนเองและความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเข้าสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ สภาพทางสังคมและความสามารถในการควบคุมจิตใจ

เกื้อกูล ทาสี (2514) ได้ทำการศึกษาพบว่า ความมั่นใจในตนเองมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเข้าสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ สภาพทางอารมณ์ การอยู่ใประเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความสามารถในการควบคุมจิตใจ การบังคับตนเอง และการแสดงออกทางอารมณ์

วรวดี วัชรธรรม (2515 : 60) ศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทย กับเด็กไทยเชื้อชาติจีน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2514 จำนวน 240 คน เป็นเด็กไทย 120 คน เด็กจีน 120 คน พบว่าเด็กไทยเชื้อชาติไทยเกรงกลัวพ่อแม่ และพยายามทำตามความต้องการของพ่อแม่ตนเองจะไม่พอใจก็ตาม นอกจากนั้นการอบรมเลี้ยงดูของคนไทยใช้ระบบรางวัลมากกว่าหลักการทำให้บุตร เกิดความไม่สบายใจเอาไว้นั้นเป็นสาเหตุหนึ่งของความวิตกกังวลและการขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

ชูชีพ ออนโกกสูง (2516 : 99) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงถึงความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งผล เมื่องค์พบว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ เป็นแบบเส้นตรงกับบุคลิกภาพแสดงตัวและเด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กหญิง

สมพงษ์ ศิริพัฒน์ (2517 : 52) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู ความเชื่อมั่นในตนเองและความรู้สึกรับผิดชอบ พบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดจะมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ

อาจสรุปได้ว่า เด็กจะมีความเชื่อมั่นในตนเองได้ก็ต่อเมื่อได้รับความรัก ความสนใจจากพ่อแม่ ได้รับการส่งเสริมให้แสดงความคิดเห็นและมีอิสระในการตัดสินใจ ส่วน

เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองนั้นก็มีส่วนมาจากพ่อแม่ควบคุมให้ปฏิบัติตนอยู่ในขอบเขตที่พ่อแม่เห็นชอบ ทำให้เด็กขาดอิสระที่จะคิดหรือตัดสินใจด้วยตนเอง เมื่อพบกับปัญหาที่ไม่สามารถตัดสินใจได้เพราะไม่เคยฝึกการแก้ปัญหามาก่อน

3. ความภาคภูมิใจในตนเอง

เจมส์ (James, 1950 : 310 - 311) ได้ให้ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองว่า หมายถึง ความรู้สึกซึ่งมีอยู่ในตัวเรา การไม่ทำให้ตัวเราเกิดความอับเฉาและคำท้อความรู้สึกของเราเองก็จะคงอยู่ครบถ้วนหลังจากการที่เราได้ทำอะไรสำเร็จลุล่วงไป ซึ่งเปรียบเสมือนว่าความภาคภูมิใจในตนเองเป็นอัตราส่วนของคุณภาพที่เป็นจริงระหว่างความสำเร็จกับความคาดหวัง เราสมมุติว่าเป็นดังนี้

$$\text{ความภาคภูมิใจในตนเอง} = \frac{\text{ความสำเร็จ}}{\text{ความคาดหวัง}}$$

คูเปอร์สมิธ (Coopersmith, 1967) ได้ให้ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองว่า หมายถึง การพิจารณาตัดสินค่า (Worthiness) ของตนตามความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อตนเองของแต่ละบุคคล

วอร์นวิก ยังกง (2514) ได้ให้ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองว่าเป็นองค์ประกอบที่มุ่งถึงฐานะในสังคม อันเป็นผลให้เกิดความสุข ความสบายใจ

เจมส์ (James, 1970) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเองประกอบด้วยความรู้สึกซึ่งมีอยู่ในตัวบุคคลและความสามารถซึ่งอยู่ในสังคม ความรู้สึกที่ไม่ดี และการขาดความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นได้เสมอ ถ้าหากบุคคลขาดความไม่แน่นอน

นอร์แมน (Norman, 1970) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่นำเขาไปสัมพันธ์กับการยอมรับนับถือ ความเชื่อมั่นและการชมเชย

มาสโลว์ (Maslow, 1954 : 411) เชื่อว่าทุก ๆ คนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จของตนเองไว้สูงทั้งยังมีความภาคภูมิใจในตนเองและต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนด้วย ถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองจนพอใจจะทำให้คน ๆ นั้นมีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่ามีความสามารถและมีประโยชน์ต่อสังคม

แต่จากความตองการนี้ถูกชักขวางจะทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นมกอย หรือเสียหน้าหรือเสียความภาคภูมิใจในตนเอง

สแตกเนอร์ (Stagner, 1961 : 199) กล่าวว่า คนที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะรับรู้ว่าคุณนั้นเป็นคนที่เหนือกว่าคนอื่นในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลาย ๆ ด้านหรือเหนือกว่าคนอื่นทุกด้านเลย

การวิจัยในต่างประเทศ

คูเปอร์สมิท (อ้างจาก Stein, 1971 : 448 และ Richmond, 1971 : 425) ได้ศึกษาและสร้างแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง (Self - Esteem Inventory) และให้คำจำกัดความของความภาคภูมิใจในตนเองว่าเป็นการพิจารณาคุณค่า (Worthiness) ของตนเองตามความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่องานของตนเองของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ยังสรุปว่า บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำจะเป็นบุคคลที่เก็บตัว ไม่ปรากฏตัวในที่ชุมนุมชน ส่วนผู้ที่มีความมั่นใจในตนเองสูงมักจะเป็พวกที่มีชื่อเสียง ให้ที่รู้จักของคนทั่วไป

① เปรรี่ (Purkey, 1970 : 25) กล่าวว่า มีนักวิจัยหลายคน เช่น Diller Stotland and Zander, Borislow และ Dyson ได้ศึกษากันว่าเกี่ยวกับเรื่องความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์ต่าง ๆ มีผลกระทบกระเทือนต่อความภาคภูมิใจในตนเองของแต่ละบุคคลหรือไม่เพียงใด ผลการศึกษาสรุปความได้ตรงกันว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำหรือนักเรียนที่ประสบความล้มเหลวเกี่ยวกับความภาคภูมิใจทางการเรียนจะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ

กิมบี้และกิมบี้ (อ้างจาก Purkey, 1970 : 25 - 26) ได้ทำการศึกษา โดยเลือกนักเรียนเกรด 7 มา 60 คน ทุกคนเป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาด มีสติปัญญาดี ไม่เคยได้รับความล้มเหลวในทางการเรียนเลย และทางก็มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เขาแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม อีกกลุ่มเป็นกลุ่มทดลอง ทดสอบทั้งสองกลุ่มด้วยแบบทดสอบ English grammer test, Gibby Intelligence Rating Scale, Word fluency test หลังจากทดสอบแล้ว 3 วัน ก็ทำการ

ทดสอบใหม่อีกด้วยแบบทดสอบความบกคล่องแคล่วในการใช้คำ โดยก่อนที่จะทดสอบไปให้
กลุ่มทดลองได้รับสารที่แจ้งให้ทราบว่า เขาประสบความสำเร็จแล้วหรือใดจะแนบแนบในการ
สอบคราวแรก นำคะแนนจากการทดสอบครั้งหลังทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบกัน ผลปรากฏ
ว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์น้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงให้เห็นว่านักเรียน
กลุ่มทดลองมีแนวโน้มในการเชื่อตนเองหรือเชื่อว่าตนเองได้รับการเชื่อถือจากบุคคลอื่นต่าง
ทำให้มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำลง อันมีผลทำให้คะแนนในการสอบครั้งหลังต่ำกว่าด้วย

๗ ริชมันด์ (Richmond, 1971 : 425 - 429) ศึกษาเรื่องซึ่งคนมีทัศนคติ
เกี่ยวกับตนเองของนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 จำนวน 204 คน โดยใช้แบบสอบถาม
ภาคภูมิใจในตนเองของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith's Self - Esteem Inventory)
วัดทัศนคติเกี่ยวกับตนเองว่าคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าประกอบพบว่า ความภาค
ภูมิใจในตนเองมีองค์ประกอบคือ การปฏิเสธหรือไม่ยอมรับตนเอง การยอมรับของนิค
มารดา การหลอกตนเอง การไม่ยอมรับของผู้อื่นว่าดีหรือผู้อื่นว่าน่าใจและการยกย่องจาก
สังคมและตนเอง

๘ สไตน์ (Stein, 1971 : 448 - 450) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความ
ภาคภูมิใจในตนเองกับค่านิยมของบุคคลและค่านิยมระหว่างบุคคล ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน
มัธยมศึกษาจำนวน 1,592 คน ใช้แบบสอบถาม 3 ฉบับในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบ
สอบถามความภาคภูมิใจในตนเองของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith's Self-Esteem
Inventory) แบบสำรวจค่านิยมของบุคคลและแบบสำรวจค่านิยมระหว่างบุคคล ผลการ
ศึกษาปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองกับค่านิยมของ
บุคคลและค่านิยมระหว่างบุคคลไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นค่านิยมค่านิยมอันดี (Value
of Achievement) ของนักเรียนชั้นสูงสุดที่มีค่าสหสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเอง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๙ แจก (Jack, 1971 : 2910 - A) ศึกษาความสัมพันธ์ในการรับรู้เกี่ยวกับ
ทักษะในการฟัง การพูดกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนเกรด 5 จำนวน 150 คน
พบว่าความสามารถในการฟัง การพูดสัมพันธ์กับความสำเร็จในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติและความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานมีนัยสำคัญทางสถิติ

มอร์ริสันและคณะ (Morrison.etal, 1973 : 412 - 415) ได้ทำการศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองและการประมาณค่าตนเองต่อผลการเรียนโดยใช้แบบสอบถามวัดความภาคภูมิใจในตนเอง 3 ฉบับ คือ Coopersmith's Self-Esteem Inventory, Ziller's Social Self-Esteem Scale และ Coopersmith's Inventory ผลการศึกษาปรากฏว่านักเรียนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่านักเรียนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อใช้แบบสอบถามฉบับแรก แต่แบบสอบถามอีก 2 ฉบับ ปรากฏว่าไม่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ

* โกลด์เบิร์ก (Goldberg, 1973 : 323 - 331) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความล้มเหลวกับความภาคภูมิใจในตนเอง โดยใช้นักเรียนชายในวิทยาลัยอินเดียนา จำนวน 49 คน ใช้แบบสอบถามวัดความล้มเหลว คือ Test Anxiety Questionnaire (TAQ) และแบบสอบถามวัดความภาคภูมิใจในตนเอง คือ Self-Esteem Contingency Questionnaire ผลการศึกษาปรากฏว่าบุคคลที่มีความล้มเหลวจะมีความขัดแย้งแบบอยากจะเข้าใกล้และอยากจะถอยห่าง (Approach-Avoidance Conflict) ต่อผลการเรียนของเขา กลุ่มที่มีความภาคภูมิใจสูง จะมีความต้องการผลสำเร็จสูงควย และเห็นว่าผลการเรียนสำคัญมากกว่ากลุ่มที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ กลุ่มที่ประสบความล้มเหลวจะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำและจะมีทัศนคติทางลบต่อวิทยาลัย

มิลเลอร์ (Miller, 1975 : 141 - 142) ได้ทำการศึกษาผลของอายุ การศึกษาและฐานะของแม่ที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นคนผิวดำที่อาศัยอยู่ในเมืองจำนวน 61 คน และคนผิวขาวที่อาศัยอยู่แถบชานเมืองจำนวน 97 คน ใช้แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองของกูเปอร์สมิทซึ่งมีจำนวน 58 ข้อ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลพบว่าเพศชายและเพศหญิงมีระดับความภาคภูมิใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยเพศชายมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่าเพศหญิง ระดับ

การศึกษาของแม่มีผลต่อความภาคภูมิใจในตัวลูก สำหรับกรณีวัดคำที่อาศัยอยู่ในเมือง โดยเฉพาะแม่ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า High School เด็กชายจะมีระดับความภาคภูมิใจต่ำ ฐานะของแม่มีผลต่อความภาคภูมิใจในตัวลูกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบอีกว่าความภาคภูมิใจในตัวเด็กที่อยู่ในเมืองมีมากกว่ากับเด็กที่อยู่ในเมืองเกี่ยวกับอายุของแม่ปรากฏว่ามีผลต่อความภาคภูมิใจในตัวลูกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

× สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

- 1.1 บุคลิกภาพแสดงตัวที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่อมั่นในตนเอง
- 1.2 บุคลิกภาพแสดงตัวที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเอง
- 1.3 ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจใน

ตนเอง

2. เพศเป็นตัวแปรอิสระ

- 2.1 นักเรียนชายมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนหญิง
- 2.2 นักเรียนชายมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่านักเรียนหญิง
- 2.3 นักเรียนชายมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่านักเรียนหญิง

3. เชื้อสายเป็นตัวแปรอิสระ

- 3.1 นักเรียนไทยเชื้อสายจีนมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนไทย

เชื้อสายไทย

- 3.2 นักเรียนไทยเชื้อสายจีนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่านักเรียนไทย

เชื้อสายไทย

- 3.3 นักเรียนไทยเชื้อสายจีนมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่านักเรียนไทย

เชื้อสายไทย

4. ดินที่อยู่เป็นตัวแปรอิสระ

- 4.1 นักเรียนกรุงเทพมหานครมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนใน

วรรณี รักธรรม (2515 : 60) พบว่าเด็กที่มีความวิตกกังวลสูงจะขาดความเชื่อมั่นในตนเองนั้นก็ยอมแสดงว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวต่อมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ประกอบกับ อูซีฟ ออนโคสูง (2516 : 99) ได้ทำการศึกษาและพบว่าเด็กที่บึกบึน เชื่อมั่นในตนเองสูงจะมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ดังนั้น ยูวิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า "บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่อมั่นในตนเอง"

คูเปอร์สมิธ (อ้างจาก Stein, 1971 : 448 และ Richmond, 1971 : 425) พบว่าบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำเป็นบุคคลที่เก็บตัวไม่ชอบปรากฏตัวในที่ชุมนุมชน ส่วนผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงมักจะเป็นพวกที่ขอสื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป นอกจากนี้ เฟอร์กี้ (Purkey, 1970 : 25) ได้ทำการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หรือนักเรียนที่ประสบความล้มเหลวทางการเรียนจะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ มอร์ริสันและคณะ (Morrison. etal, 1973 : 412 - 415) ที่พบว่ากลุ่มที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่านักเรียนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงในขณะเดียวกันริดดิ้ง (Ridding, 1967 : 397 - 398) พบว่านักเรียนที่ชอบแสดงตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงแต่ลักษณะชอบเก็บตัวมีความสัมพันธ์กับการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้นก็ยอมแสดงว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวต่อเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงด้วย จึงตั้งสมมุติฐานว่า "บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเอง"

มาสโลว์ (Maslow, 1954 : 411) เชื่อว่าทุก ๆ คนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จเพื่อที่จะได้มีความภาคภูมิใจในตนเอง และต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนด้วย และถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองจนพอใจจะทำให้คนนั้นมีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสามารถและมีประโยชน์ต่อสังคม แต่หากความต้องการนี้ถูกขัดขวางจะทำให้รู้สึกว่ามีปบก้อยหรือเสียหน้า

หรือเสียความภาคภูมิใจในตนเอง และผลการวิจัยของแจค (Jack, 1971 : 2910 - A) พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการอ่าน และโกลด์เบอร์ก (Goldberg, 1973 . 323 - 331) พบว่ากลุ่มที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง จะต้องมีความต้องการความสำเร็จสูง และเห็นว่าผลการเรียนคำก็มากกว่ากลุ่มที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ จะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงนั้น ก่อเป็นผู้ที่ได้รับความสำเร็จ มีการปรับตัวดี ผลการเรียนดี สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบของความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่จะนำไปสู่การยอมรับนับถือ ความเชื่อมั่นและการชมเชย ดังนั้น จึงตั้งสมมุติฐานว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเอง"

2. เพศเป็นตัวแปรอิสระ

ละม้ายมาศ ศรีพิศัตต์ (2510 : 73 - 97) กล่าวถึง การอบรมเลี้ยงดูเด็กในสังคมไทยว่าเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบปกป้องคุ้มครอง (Over Protection) การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ปลูกฝังให้เด็กเชื่อผู้ใหญ่ทุกอย่าง ถือว่าการเด็กเอาหูไปนาเอาตาไปไร่ ผู้เป็นพ่อแม่จะคอยประคบประหงมและพยายามเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรให้ลูกตลอดเวลา จากการอบรมเลี้ยงดูเช่นนี้ทำให้เด็กไม่สามารถพึ่งตนเองได้เพราะไม่มีอิสระที่จะทำอะไรทำอะไรด้วยตนเอง แต่ถึงอย่างไรก็ตามชายก็ยังมีอิสระมากกว่าหญิง ฉะนั้น ชายจึงน่าจะมีบุคลิกภาพที่แตกต่างไปจากหญิงต่อมา วันเพ็ญ อายุการ (2512 : 105) ได้ทำการวิจัยพบว่า เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง และผู้ที่มีลักษณะแสดงตัวสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ได้ง่าย และเป็นผู้นำที่ดี ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับของ มลวิภา สุวรรณาลัย (2514) ที่พบว่า นักเรียนชายมีบุคลิกภาพแสดงตัวสูงกว่านักเรียนหญิง และสอดคล้องกับ ธงชัย ชิวปรีชา (2515) และกาญจนา ควรสุภา (2516 : 98) ที่ว่า เด็กชายมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิงในขณะเดียวกัน ชูชีพ อ่อนโถกสูง (2516 : 99) พบว่าเด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง และพบอีกว่าเด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กหญิง สวานมิลเลอร์ (Miller, 1975 : 141 - 142) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความภาคภูมิใจในตนเอง พบว่า เพศชายมีความภาคภูมิใจในตนเอง

มากกว่าเพศหญิง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า

"นักเรียนชายมีบุคลิกภาพ แสดงตัวมากกว่านักเรียนหญิง"

"นักเรียนชายมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่านักเรียนหญิง"

"นักเรียนชายมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่านักเรียนหญิง"

3. เชื้อสายเป็นท้าวแปรอิสระ

จากการศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้นนักจิตวิทยา ได้ทราบดีว่าเชื้อสายก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนเรามีบุคลิกภาพแตกต่างกัน (เดโช สอนานนท์, 2510 : 65 - 67) ฉะนั้นนักเรียนที่มีเชื้อสายไทยกับนักเรียนที่มีเชื้อสายจีนจึงน่าจะมีความแตกต่างกันด้วย ทอมา วีรยทช วิเชียรโชติ (2513 : 41) ได้ยกตัวอย่างให้เห็นถึงลักษณะของคนในสังคมไม่ตรีสัมพันธ์ไว้ว่า พ่อแม่มักจะมีความเชื่อว่าเด็กจะเองถูกที่ถูกดูความมาก ๆ ถึงจะดี ผลก็คือเด็กรู้สึกตัวเองว่าช่างไม่มีค่า ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ความมองอาจ ความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นมีแต่ความวิตกกังวลและมีลักษณะเก็บตัว เก็บไทยจึงดูสงบ สงัด เยี่ยมตนและเมื่อปฏิบัติกิจนานเข้าก็กลายเป็นชนบทรรมเปี่ยมประเพณีที่ผู้ใหญ่พอใจ ส่วนทอเวญ วิเชียรโชติ (2513 : 64) ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า คนไทยส่วนมากมีบุคลิกภาพประเภทเก็บตัว ทอมาประเสริฐ แยมกลินฟุง, 2516 : 37) กล่าวถึงลักษณะนิสัยประจำชาติไทยโดยส่วนรวมว่าคนไทยรักอิสระภาพ เป็นตัวของตัวเอง แต่ในขณะที่เด็กก็มักนิยมแสดงอาการอ่อนน้อมและเชื่อฟังผู้ใหญ่ว่าน่าจ สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลขึ้นอยู่กับระดับอาวุโส ไม่นิยมให้เด็กเบ่งงความเป็ตัวของตัวเองทำให้เด็กพัฒนาบุคลิกภาพแบบเก็บกด ประกอบกับความเกรงขามผู้ใหญ่ทำให้มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

วรณี รักธรรม (2517 : 70) พบว่าเด็กไทยเชื้อสายจีนมีความแองการผลสัมฤทธิ์มากกว่าเด็กไทยเชื้อสายไทยซึ่งสอดคล้องกับภักดี ปวีร์วรรณ (2516 : 115) ที่ระบุว่าเด็กไทยเชื้อสายจีนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กไทยเชื้อสายไทย เพราะว่าคนจีนเป็นผู้ชอบอิสระ มีความมานะ อดทน กล้าเสี่ยงและมีความเชื่อมั่นในตนเอง แทนไทยเกียจคร้าน บิชีวิตเฉิวปัจจุบันเท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า

"นักเรียนไทยเชื้อสายจีนมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนไทยเชื้อสายไทย"

"นักเรียนไทยเชื่อสายจีนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่านักเรียนไทย
เชื่อสายไทย"

"นักเรียนไทยเชื่อสายจีนมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่านักเรียนไทย
เชื่อสายไทย"

4. ถิ่นที่อยู่เป็นตัวแปรอิสระ

นักจิตวิทยาที่มีความเชื่อว่าสภาพแวดล้อมนั้นเป็นปัจจัยอันสำคัญที่มีอิทธิพลเหนือ
ความเจริญหรือความเสื่อมของมนุษย์ (กานดา ฌ ถวาง, 2511 : 18) และนักจิตวิทยา
บางคนมีความเชื่อว่า "มนุษย์เป็นผลผลิตของสิ่งแวดล้อม" ถึงกับเปรียบเทียบว่า เด็กเกิด
ใหม่เหมือนกับผาบริสุทธิ์ ผาจะสกปรกหรือจะมีสภาพอย่างไรขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม
สิ่งแวดล้อมสามารถจะชักจูงให้คนมีพฤติกรรมตามสิ่งแวดล้อมได้ ฉะนั้น คนจะมีบุคลิกภาพ
อย่างไรขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมด้วย สิ่งแวดล้อมที่ต่างกันย่อมมีอิทธิพลต่อลักษณะบุคลิกภาพ
แตกต่างกันได้ (ไสว สดใสและคณะ, 2511 : 75) จากเหตุผลข้างต้น นักเรียนที่อยู่ใน
ในสภาพแวดล้อมต่างกัน เช่นนักเรียนที่อยู่ในส่วนกลางกับนักเรียนที่อยู่ในส่วนภูมิภาค จึงน่าจะ
จะมีบุคลิกภาพแตกต่างกันไป เพราะสภาพแวดล้อมในนครหลวงกับต่างจังหวัดแตกต่างกัน
ในนครหลวงผู้คนอยู่กับแออัดชีวิตของดิ้นรนต่อสู้ดวงแข่งขันกันเพื่อความอยู่รอด แม้จึงต้อง
ฝึกงูให้ฟังตนเองได้มากเพื่อให้สามารถรักษาตัวรอด เมื่อออกนอกบ้านหรือไปโรงเรียน
ส่วนสภาพในต่างจังหวัดผู้คนไม่แออัดเท่าในนครหลวง ชีวิตก็ไม่ต้องดิ้นรนและแข่งขันกันเท่า
ชีวิตชาวนครหลวง ดังนั้นเหตุผลจึงชี้ให้เห็นว่าเด็กที่แม่ฝึกให้ฟังตนเองมานานจะมีแรง
งูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่แม่ฝึกให้ฟังตนเองน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ มหิงา
วชิรศักดิ์มงคล (2516 : 83) ที่ว่านักเรียนกรุงเทพมหานครมีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า
นักเรียนภาคเหนือ

มีชูศรี มุนนาค (2514) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความเชื่อมั่นใน
ตนเองพบว่าเด็กในนครหลวงมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กต่างจังหวัด

ภักดี ปวีร์พรหม (2516 : 115) พบว่านักเรียนต่างจังหวัดมีการเสียหน้า
มากกว่านักเรียนกรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีความเกรงใจสูงกว่า ดังนั้น จึงเกิดความ

วิตกกังวลสูง ทำให้มีความภูมิใจในตนเองต่ำลง จากเหตุผลทั้งหมด วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า
“นักเรียนกรุงเทพมหานครมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนในจังหวัด

อุตรดิตถ์

นักเรียนกรุงเทพมหานครมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่านักเรียนในจังหวัด

อุตรดิตถ์

นักเรียนกรุงเทพมหานครมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่านักเรียนในจังหวัด

อุตรดิตถ์

5. ลำดับการเกิดเริ่มแต่แรกประสูติ

ประวัญ ศึกษิตชัย (วค.มหาสารคาม, 2511 : 39 - 41) ได้กล่าวถึง
ข้อสังเกตของแอดเลอร์เกี่ยวกับลำดับการเกิดซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคคลไว้ว่า ลูกคนที่หนึ่งมักจะ
เป็นคนที่เอาจริงเอาจังกับชีวิต รู้จักรับผิดชอบ เป็นผู้นำหรือเป็นผู้ไว้อำนาจอย่างถึงมือ
เป็นผู้ใหญ่ ลูกคนรองมีนิสัยรักสนุกแถมมีนิสัยแสบแหยงแหยงมากกว่าลูกคนอื่น ๆ ส่วนลูกคนที่สุดท้าย
จะรักแม่ก็ตนเอง ความรู้สึกอิจฉาริษยาไม่ค่อยมี และตายความเห็นของแอดเลอร์ การ
เกิดเป็นลูกคนที่เท่าไรในรอบครัวหนึ่ง ๆ ย่อมมีความหมายสำหรับบุคลิกภาพของแต่ละคน
มากที่สุดทีเดียว และจากการวิจัยของอายเซนเบิร์ก (Eysenck, 1968 : 117 - 131)
พบว่าเด็กแสดงตัวมักเกิดในวันเต็มแรก ๆ มากกว่าเด็กเกิดตัว 1

ประจักษ์ เล็กสาส์น (2516) พบว่าลูกชายคนสุดท้องและคนรองมีลักษณะ
การพึ่งพิงผู้อื่นมากกว่าลูกคนแรก และพบอีกว่าเด็กที่เป็นลูกคนแรก ลูกคนรอง และลูกคนที่สาม
โตคะแนนความรับผิดชอบต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็กล่าวคือ ลูกคนแรกและลูกคนที่สาม
โตคะแนนความรับผิดชอบมากกว่าลูกคนสุดท้อง

4 และจากการศึกษาของแบมสัน (อ้างจาก Babladelis, 1967 :
360 - 367) พบว่าเด็กที่เป็นลูกคนตัวโตแข็งแรงใจไม่สับสนสูงกว่าเด็กที่เป็นลูกคนรอง
ดังนั้น วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า

บุตรคนแรกมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าบุตรคนรองเพราะมากกว่าบุตรคนที่สาม
ตามลำดับ

"บุตรคนแรกมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าบุตรคนรองและมากกว่าบุตรคนสุดท้ายตามลำดับ"

"บุตรคนแรกมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่าบุตรคนรองและมากกว่าบุตรคนสุดท้ายตามลำดับ"

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2518 ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครและโรงเรียนในจังหวัดอุดรธานี เกิดการเลือกโรงเรียนและนักเรียนมีดังต่อไปนี้

1. การเลือกโรงเรียนในต่างจังหวัด ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนในจังหวัดอุดรธานีมา 3 โรงเรียน โดยพิจารณาว่าต้องเป็นโรงเรียนรัฐบาลที่ทำการสอนจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอย่างต่ำและโรงเรียนที่เลือกมาได้นั้น ทางโรงเรียนต้องให้ความร่วมมือและเต็มใจให้ให้นักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วย

2. การเลือกโรงเรียนในกรุงเทพมหานครใช้เกณฑ์เดียวกันกับที่เลือกโรงเรียนในต่างจังหวัดกล่าวคือ ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนมา 3 โรงเรียน โดยพิจารณาว่าต้องเป็นโรงเรียนรัฐบาลที่ทำการสอนจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอย่างต่ำ และโรงเรียนที่เลือกมาได้นั้น ทางโรงเรียนต้องให้ความร่วมมือและเต็มใจให้ให้นักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วย

3. การเลือกนักเรียนจากแต่ละโรงเรียนใช้วิธีการเลือกแบบสุ่ม (Random Sampling) (โรงเรียนละ 40 คน)

ตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	เพศ		เชื้อสาย		ลำดับการเกิด			รวม
	ชาย	หญิง	ไทย	จีน	คนแรก	คนรอง	คนสุดท้าย	
ต่างจังหวัด								
ร.ร.อุตรดิตถ์	40	-	37	3	16	18	6	40
ร.ร.อุตรดิตถ์ครุฑ	-	40	35	5	10	21	9	40
ร.ร.พิชัย	20	20	36	4	12	22	6	40
กรุงเทพมหานคร								
ร.ร.เทพศิรินทร์	23	17	33	7	9	22	9	40
ร.ร.นนทบุรีวิทยา	21	19	12	28	6	29	5	40
ร.ร.พระโขนง พิทยาลัย	23	17	35	5	11	24	5	40
รวม	127	113	188	52	64	136	40	240

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างขึ้นเองโดยดำเนินการสร้างเป็นลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎีเอกสารงานวิจัยและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจ

ในตนเอง

2. หาลักษณะพฤติกรรมของความภาคภูมิใจในตนเอง
3. จัดกลุ่มพฤติกรรมของความภาคภูมิใจในตนเอง
4. สร้างแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองสอบ (pretest)

6. ตรวจและวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ
7. นำแบบสอบถามไปทดสอบจริง (posttest) ✓
1. ศึกษาทฤษฎีเอกสารงานวิจัยและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง

จากการศึกษาทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยของกูเปอร์สมิธ (อ้างจาก Stein, 1971 : 448 และ Richmond, 1971 : 425) มาสโลว์ (Maslow, 1954 : 411) สไตน์ (Stein, 1971 : 448 - 450) ริชมันด์ (Richmond, 1971 : 425 - 429) แจค (Jack, 1971 : 2910 - A) มอร์ริสันและคณะ (Morrison. etal, 1973 : 412 - 415) โกลด์เบิร์ก (Goldberg, 1973: 323-331) มิลเลอร์ (Miller, 1975 : 141 - 142) และเปอร์กี (Purkey, 1970 : 25) ซึ่งได้กล่าวไว้ในเอกสารงานวิจัยได้พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับคุณลักษณะดังต่อไปนี้

- ความสำเร็จ (Success)
- ความล้มเหลว (Failure)
- ความคาดหวัง (Expectation)
- ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self confidence)
- ความวิตกกังวล (Anxiety)
- ความสามารถในการเรียน
- ความพอใจในสภาพของตน
- ความสามารถในการตัดสินใจ
- ความสามารถในการพูด อ่าน เขียน
- การปฏิเสธหรือไม่ยอมรับตนเอง
- การยอมรับของบิดามารดา
- การยอมรับของสังคมและตนเอง
- การรู้สึกว่าตนเองมีค่า

การรู้สึกว่าคุณเองเหนือกว่าคนอื่น

การแสดงตัว-เก็บตัว

2. หารลักษณะพฤติกรรมของความภาคภูมิใจในตนเองโดย

ก. การสังเกต จากการสังเกตบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองโดย
ทั่วไป เช่น หัวหน้าชั้น หัวหน้าหน่วยงานที่เขียนคนเก่ง ผู้ที่มีความสามารถทาง
ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ที่ช่วยเหลือผู้อื่น พบว่าบุคคลเหล่านี้มีลักษณะพฤติกรรมดัง
ต่อไปนี้

ความมั่นใจในการกระทำของตนเอง

ความสามารถในการตัดสินใจ

อารมณ์ขัน

ความสำเร็จในสิ่งที่ตนกระทำ

กล้าแสดงความคิดเห็น

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

รับผิดชอบในผลงานของตน

ลักษณะความเป็นผู้นำ

ความมานะ พยายาม ออกทน

ลักษณะแสดงตัว

ความมั่นคงทางอารมณ์

ความวิตกกังวล

การช่วยเหลือคนอื่น

ความยุติธรรม

ความสามารถด้านกีฬา

การยอมรับของสังคม

การยอมรับตนเอง

การยอมรับนิยามารดา

ข. วิธีสำรวจ ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - 4 ปีการศึกษา 2518 ของโรงเรียนศรีบุญยานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี จำนวน 40 คน ตลอดจนอาจารย์โรงเรียนแห่งนี้และเพื่อน ๆ เขียนความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองและความรู้สึกเมื่อเกิดความภาคภูมิใจในตนเองอย่างน้อยคนละ 3 ข้อ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง เพื่อนำข้อความเหล่านั้นมาหาความถี่ของข้อใดข้อหนึ่งเอาพฤติกรรมที่มีความถี่สูง ๆ ไว้ดังนี้

- ความพอใจในความสามารถของตน
 - ความรู้ความสามารถเหมือนกับคนอื่นหรือดีกว่าคนอื่น
 - ความสุขในครอบครัว
 - ✓ การพึ่งตนเอง
 - ✓ ความมั่นใจในตนเอง
 - ✓ ความกตริเริ่มสร้างสรรค์
 - ✓ การแสดงออก
 - ความมานะ พยายาม อคทน
 - การเสียสละและเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว
 - ความไม่คอยในการเรียนหรือความสามารถที่มีอยู่
 - ความสามารถทำให้คนอื่นรัก
 - ความสำเร็จและความสมหวัง
 - ✓ ความพอใจสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน
 - ความวิตกกังวล
 - ✓ การยอมรับของสังคม
 - การหยิ่งในศักดิ์ศรี และรักเกียรติตนเอง
 - ✓ ลักษณะความเป็นผู้นำ
 - การมองโลกในแง่ดี
3. จัดกลุ่มพฤติกรรมของความภาคภูมิใจในตนเอง
เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของคนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองที่ได้มาแล้ว

ก็สามารถจัดรวมกลุ่มของพฤติกรรมโดยพิจารณาแต่ละเฉพาะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความ
ภาคภูมิใจในตนเองสูงได้ดังนี้

ก. ค่านิยมสัมฤทธิ์ผล (Value of achievement)

ความสำเร็จ

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่

การยอมรับจากบิดามารดา

การทำตามความปรารถนาของพ่อแม่

การเป็นนักเรียนที่ดี

ความสามารถในการเรียน

ความมานะ พยายาม อดทน

การพึ่งตนเอง

ความรับผิดชอบในผลงาน

ความเป็นผู้นำ

การหยิ่งในศักดิ์ศรีและรักเกียรติตนเอง

ความพอใจในสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน

ข. ค่านิยมปรับตัวเกี่ยวกับอารมณ์

ความตลกในกรอกร้าว

ความวิตกกังวลต่ำ

ความเชื่อมั่นในตนเอง

การมองโลกในแง่ดี

การแสดงออก

ความมั่นคงทางอารมณ์

การมีอารมณ์ขัน

ความร่าเริงแจ่มใส

ความเอาจริงเอาจัง

ความสามารถในการตัดสินใจ

ค. ภาพการปรับตัวทางสังคม

การเอื้อเฟื้อคนอื่น

การเสียสละเพื่อเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

ความยุติธรรม

การยอมรับจากสังคม

อยากให้อีกคนอื่นยอมรับตน

การอยากให้อื่น ๆ ชอบ

ความรับผิดชอบในงานส่วนรวม

ความสามารถทำให้คนอื่นรัก

4. สร้างแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

เมื่อทราบพฤติกรรมของคนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงแล้ว ผู้วิจัย

จึงได้สร้างข้อความที่จะแทนพฤติกรรมเหล่านั้น ทั้งทางตรง (บวก) และทางตรงข้าม (ลบ)

เพื่อให้เป็นทั้งพฤติกรรมของคนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงและต่ำ เพื่อนำไปใช้บอก

ประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมเช่นนั้นมากน้อยเพียงใด ดังตัวอย่างข้อความที่สร้างแทนพฤติกรรม

ซึ่งใช้สร้างตามแนวของแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith

Self esteem Inventory) ดังต่อไปนี้

พฤติกรรม	ข้อความ
ความสำเร็จ	ข้าพเจ้าทำอะไรมักจะทำสำเร็จและสมหวังเสมอ
การศึกษา	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีการศึกษาดีพอใช้
ความสุขในครอบครัว	พ่อแม่และข้าพเจ้ามักจะมีเรื่องสนุกสนานร่วมกันเสมอ
ความมั่นคงทางอารมณ์	ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความตั้งใจแน่วแน่
ความสามารถในการตัดสินใจ	ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจได้โดยไม่ลำบาก
การพึ่งตนเอง	ข้าพเจ้าสามารถดูแลตัวเองได้
ความมานะพยายาม อดทน	ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความมานะพยายามในการทำงาน

ข้อความทั้งหมดที่สร้างขึ้นนี้ ผู้เขียนนำไปให้บุคคลอื่น ๆ ช่วยตัดสินว่า
 ข้อความที่สร้างนั้นใช้วัดได้จริงหรือไม่ ถอดจนชักเกล้าจำนวนข้อความที่สร้างขึ้นให้
 แลวนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามได้ทั้งหมด 80 ข้อ เพื่อนำแบบสอบถามไปทดลองสอบ (pretest)

ลักษณะและวิธีการตอบแบบสอบถาม

ให้ผู้ตอบอ่านข้อความในระบบสอบถามทีละข้อ แล้วพิจารณาตนเองว่าเห็นเช่นนั้นจริง
 มากน้อยเพียงใด เมื่อพิจารณาได้แล้วก็ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้นในกรณ...ตามคำตอบ
 ที่ให้ไว้

ตัวอย่าง	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงครึ่งหนึ่ง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
•. ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความตั้งใจแน่วแน่		✓			
••. ข้าพเจ้ามีความพอใจในสภาพความเป็นอยู่ปัจจุบัน	✓				
•••. ข้าพเจ้าเป็นบุคคลที่มีแต่ความล้มเหลว				✓	

- กาของจริงมากที่สุด เมื่อ ข้อความนั้นเป็นความจริงสำหรับท่านมากที่สุด
- กาของจริงมาก เมื่อ ข้อความนั้นเป็นความจริงสำหรับท่านเป็นส่วนใหญ่
- กาของจริงครึ่งหนึ่ง เมื่อ ข้อความนั้นเป็นความจริงสำหรับท่านราวครึ่งหนึ่ง
- กาของจริงน้อย เมื่อ ข้อความนั้นเป็นความจริงสำหรับท่านเพียงเล็กน้อย
- กาของไม่จริงเลย เมื่อ ข้อความนั้นไม่เป็นความจริงสำหรับท่านเลย

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

ข้อความที่สร้างขึ้นจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ข้อความที่แสดงว่าคุณคนนี้มีพฤติกรรม
 ตรงตามข้อความนั้น แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมขาดความภาคภูมิใจในตนเองสูง ให้คะแนน
 4 คะแนน เช่นเมื่อกาเครื่องหมายตรงของจริงมากที่สุด และให้คะแนน 3, 2, 1 และ 0

เมื่อการของจริงมาก, จริงครึ่งหนึ่ง, จริงน้อยและไม่จริงเลยตามลำดับ ถ้าชอความที่แสดงว่าบุคคลใดมีพฤติกรรมความนั้นจะเป็นผู้ที่พฤติกรรมคานความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ก็ได้คะแนนตรงข้ามกับชอความแบบแรก คือให้คะแนน 0, 1, 2, 3 และ 4 เมื่อการของจริงมากที่สุด จริงมาก จริงครึ่งหนึ่ง จริงน้อย และไม่จริงเลยตามลำดับ

ดังนั้นผู้ที่ให้คะแนนรวมสูงในแบบสอบถามฉบับนี้จึงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมคานความภาคภูมิใจในตนเองสูงและถ้าให้คะแนนต่ำก็เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมคานความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ

5. การทดลองสอบ (pretest) และการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองไปทดลองสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2518 โรงเรียนศรีบุญยานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี จำนวน 100 คน แล้วนำแบบสอบถามมากรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ดังกล่าวแล้วข้างตน หลังจากนั้นจึงนำผลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกดังนี้

นำคะแนนของแต่ละข้อมาเรียงจากสูงที่สุดจนถึงต่ำสุดแล้วแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยถือเอา 27 % ของผู้ที่ให้คะแนนสูงในการตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมคานความภาคภูมิใจในตนเองสูง และ 27 % ของผู้ที่ให้คะแนนต่ำในแบบสอบถามเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมคานความภาคภูมิใจในตนเองต่ำแล้วทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยหาว่าในข้อหนึ่ง ๆ กลุ่มที่มีพฤติกรรมคานความภาคภูมิใจในตนเองสูงมีคะแนนเฉลี่ยเท่าไร และกลุ่มที่มีพฤติกรรมคานความภาคภูมิใจในตนเองต่ำให้คะแนนเฉลี่ยเท่าไรแล้วใช้ t -test (Guilford, 1965 : 186) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม ค่า t ที่ได้ก็จะแสดงถึงอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ใช้ค่า t ที่ได้เป็นเกณฑ์ในการเลือกข้อความอีกทีหนึ่งโดยถือเอาเฉพาะข้อที่มีค่า t สูง ๆ ไว้คือที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป ผลการใช้เกณฑ์นี้ ได้ข้อความทั้งหมด 54 ข้อ ซึ่งใช้เป็นแบบสอบถามจริงต่อไป

6. การทดสอบจริง (posttest) และการวิเคราะห์

หลังจากที่ได้แบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง ๆ แล้วก็นำแบบสอบถามทั้ง 54 ข้อไปทำการทดสอบจริงเพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นและค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2518

โรงเรียนศรีบุญยานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี จำนวน 80 คน (แต่มีใช้นักเรียนกลุ่มเดียวกับกลุ่มที่ทดลองสอบ) พร้อมทั้งแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำของสุจินต์ ปรีชาสาगर (2515) ซึ่งมีจำนวน 27 ข้อ เป็น Scale 7 ของ แบบ Likert Scale มีค่าความเชื่อมั่น .8239 เมื่อนำแบบสอบถามกลับคืนมาและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์แล้วจึงแยกทำการวิเคราะห์ดังนี้

1) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

เมื่อตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์แล้วก็แบ่งคะแนนแต่ละคนออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มชดดูและกลุ่มชดอีก เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบแบ่งครึ่ง (Split-half reliability) (Garrett, 1966 : 339) ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครึ่งฉบับเท่ากับ .7195 เมื่อขยายให้เป็นค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับแล้วปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8368 ซึ่งนับว่าสูงพอจะนำมาใช้วัดได้

2) ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

วิธีการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ระหว่างคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองกับคะแนนของผู้ตอบที่เกี่ยวข้องกันในแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ ใช้วิธีหาคาสหสัมพันธ์ (Garrett, 1962 : 145) ผลปรากฏว่า คาสหสัมพันธ์เท่ากับ .5108 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (N=80) ดังนั้น แบบสอบถามนี้จึงพอจะเชื่อได้ว่ามี Construct Validity สูงพอ

❖ แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามของชูชีพ อ่อนโคกสูง (2516 : 99) และสมพงษ์ ทิรพัฒน์ (2517 : 52) ซึ่งใช้วัดความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แล้วนำมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับเด็กวัยรุ่น

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 54 ข้อ เป็นข้อความทางค่านบวก 15 ข้อ และข้อความทางค่านลบ 39 ข้อ แต่ละข้อก็มีช่องให้เลือกตอบ 5 ช่อง ดังตัวอย่าง

ลักษณะพฤติกรรม

- . ความปกติซ้ำๆ เป็นคนเปิดเผยไม่อ้อมก้อม
- .. ซ้ำๆ เจ็บปวดหัวไหล่เมื่อถูกผู้ใหญ่วัดเตียน
- ... ซ้ำๆ เจ็บปวดของเล่นหายบ่อย ๆ

จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงครึ่งหนึ่ง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
	✓			
		✓		
				✓

เกณฑ์การให้คะแนน

ในข้อความซึ่งแสดงลักษณะความเชื่อมั่นในตนเองสูง (ข้อความทางค่านิยม) ให้คะแนนเป็น 4, 3, 2, 1 หรือ 0 เมื่อนักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องจริงมากที่สุดจริงมาก จริงครึ่งหนึ่ง จริงน้อย หรือไม่จริงเลย ตามลำดับ ส่วนข้อความที่ตีความหมายทางตรงกันข้ามให้คะแนน 0, 1, 2, 3 หรือ 4 เมื่อนักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องจริงมากที่สุด จริงมาก จริงครึ่งหนึ่ง จริงน้อย หรือไม่จริงเลย ตามลำดับ แล้วหาคะแนนรวมของนักเรียนแต่ละคน นักเรียนที่ได้คะแนนมากแสดงว่ามีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนน้อยแสดงว่ามีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ

ภาวอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

นำคะแนนของแต่ละคนมาเรียงจากสูงสุดถึงต่ำสุดแล้วตัดเอา 27 % หัวท้ายมาทำการวิเคราะห์โดยใช้ t-test (Gullford, 1965 : 136) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม และเลือกเอาค่า t สูงไว้ คือ ตั้งแต่มีกานัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป และได้ข้อความทั้งหมด 54 ข้อ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ใช้วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-half reliability) (Garrett, 1966 : 339) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ .874 ซึ่งนับว่าสูงมากพอที่จะใช้เป็นแบบสอบถามต่อไปได้ และเมื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างกับแบบ

สอบถามลักษณะความเป็นผู้นำโดยใช้วิธีหากาสหสัมพันธ์ (Garrett, 1962 : 145) ผลปรากฏว่าไคสแควร์เท่ากับ .3173 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (N=80) ดังนั้น แบบสอบถามนี้จึงพอจะเชื่อถือได้ว่ามี Construct Validity สูงพอ

ค. แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว

แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นโดย สุสันี อิ่มสว่าง (2516 : 93) ซึ่งใช้สำหรับวัดบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัวของเด็กวัยรุ่น

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 70 ข้อ โดยเรียงข้อความที่มีลักษณะแสดงตัวและเก็บตัวสลับกันครั้งละ 5 ข้อ แต่ละข้อก็มีช่องให้เลือกตอบ 5 ช่อง ดังตัวอย่าง

ลักษณะพฤติกรรม	จริงน้อยที่สุด	จริงเพียงเล็กน้อย	จริงครึ่งหนึ่ง	จริงเป็นส่วนใหญ่	จริงมากที่สุด
.. ขาพี่เจาชอบไปไหนมาไหนเป็นกลุ่ม				✓	
... ขาพี่เจามักจะใจลอยและฝันกลางวัน		✓			
... ขาพี่เจาชอบเป็นผู้นำมากกว่าเป็นผู้ตาม				✓	

เกณฑ์การให้คะแนน

ในข้อความซึ่งแสดงลักษณะแสดงตัวให้คะแนนเป็น 0, 1, 2, 3 หรือ 4 เมื่อนักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง จริงน้อยที่สุด จริงเพียงเล็กน้อย จริงครึ่งหนึ่ง จริงเป็นส่วนใหญ่ หรือ จริงมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนข้อความที่มีความหมายตรงข้ามให้คะแนน 4, 3, 2, 1 หรือ 0 เมื่อนักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง จริงน้อยที่สุด จริงเพียงเล็กน้อย จริงครึ่งหนึ่ง จริงเป็นส่วนใหญ่ หรือ จริงมากที่สุด ตามลำดับ แล้วหาคะแนนรวมของนักเรียนแต่ละคน นักเรียนที่ใ้คะแนนมากแสดงว่ามีลักษณะแสดงตัว ส่วนนักเรียนที่ใ้คะแนนน้อยแสดงว่ามีลักษณะเก็บตัว

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ สุสินี อินสว่าง (2516 : 93) ได้หาความเชื่อมั่นโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-half reliability) (Garrett, 1966 : 339) ได้หาความเชื่อมั่นครึ่งฉบับเท่ากับ .6152 และได้หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .7617 ($N = 240$) ค่าความเชื่อมั่นนี้ได้วิเคราะห์เมื่อทดสอบจริง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ Product Moment Correlation (Guilford, 1965 : 97) หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ
2. ใช้ t-test (Guilford, 1965 : 186) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อเด็กต่างเพศ เชื้อสาย และถิ่นที่อยู่กัน
3. ใช้ F-test (Lindquist, 1953 : 54) ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อเด็กต่างลำดับการเกิดกัน
4. ใช้ t-test (Guilford, 1965 : 186) ทดสอบความแตกต่างระหว่างผลของตัวแปรเมื่อ F มีค่านัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมมาและแปลความหมายประกอบเป็นตอน ๆ ไปดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่อไปนี้ คือ
- บุคลิกภาพแสดงตัวกับความเชื่อมั่นในตนเอง
 - บุคลิกภาพแสดงตัวกับความภาคภูมิใจในตนเอง
 - ความเชื่อมั่นในตนเองกับความภาคภูมิใจในตนเอง

ตอนที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบ บุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และ ความภาคภูมิใจในตนเองกับเพศ เชื้อสาย ถิ่นที่อยู่ และลำดับการเกิด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน	t-distribution
F	แทน	F-distribution
SS	แทน	Sum Square
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	Degree of freedom
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (product-moment correlation)

ตอนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ แสดงไว้ในตารางข้างล่างนี้. -

ตาราง 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง

ตัวแปร	บุคลิกภาพแสดงตัว	ความเชื่อมั่นในตนเอง	ความภาคภูมิใจในตนเอง
บุคลิกภาพแสดงตัว	1.0000	0.5234**	0.5912**
ความเชื่อมั่นในตนเอง		1.0000	0.6314**
ความภาคภูมิใจในตนเอง			1.0000

** $p < .01$

ผลจากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า

ก. ค่า r ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัวกับความเชื่อมั่นในตนเองมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.5234, p < .01$) นั่นคือ บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความเชื่อมั่นในตนเอง หรืออีกนัยหนึ่ง คนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมาก จะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ส่วนคนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวน้อย (เก็บตัว) จะมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1.1

ข. ค่า r ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัวกับความภาคภูมิใจในตนเองมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.5912, p < .01$) นั่นคือ บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความภาคภูมิใจในตนเอง หรืออีกนัยหนึ่งคนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมากจะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูง ส่วนคนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวน้อย (เก็บตัว) จะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1.2

ค. ค่า r ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับความภาคภูมิใจในตนเองมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.6314, p < .01$) นั่นคือ ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความภาคภูมิใจในตนเอง หรืออีกนัยหนึ่ง คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูง ส่วนคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำจะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1.3

ตอนที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเองกับเพศ เชื้อสาย ถิ่นที่อยู่และลำดับการเกิด

1. เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ตาราง 3 เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ตัวแปร	เพศ	N	\bar{x}	S	S^2	$S_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}$	t
บุคลิกภาพแสดงตัว	ชาย	127	145.92	20.2311	409.30	2.7248	0.0367
	หญิง	113	145.82	21.7903	474.82		
ความเชื่อมั่นในตนเอง	ชาย	127	115.57	24.2373	587.45	3.1349	0.4562
	หญิง	113	117.00	24.2456	587.85		
ความภาคภูมิใจในตนเอง	ชาย	127	134.18	20.1861	407.48	2.7073	2.4854**
	หญิง	113	140.91	21.5868	465.99		

** $p < .01$

ผลจากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า

1.1 คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานขอ 2.1

1.2 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานขอ 2.2

1.3 คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.4854, p < .01$) และเมื่อใช้ทดสอบแบบทางเดียว (One-tailed Test) แล้วปรากฏว่านักเรียนหญิงมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานขอ 2.3

2. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจ
ในตนเองของนักเรียนที่มีเชื้อสายต่างกัน

ตาราง 4 เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความ
ภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและเชื้อสายจีน

ตัวแปร	เชื้อสาย	N	\bar{x}	S	S^2	$S_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}$	t
บุคลิกภาพ แสดงตัว	ไทย	188	145.61	20.8592	435.11	3.5678	0.3335
	จีน	52	146.80	23.2716	541.57		
ความเชื่อมั่น ในตนเอง	ไทย	188	115.62	24.5753	603.95	3.6474	0.7396
	จีน	52	118.50	22.9076	524.76		
ความภาคภูมิใจ ในตนเอง	ไทย	188	137.01	22.0388	485.71	3.5149	0.4381
	จีน	52	138.55	22.5408	508.09		

ผลจากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า

2.1 คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและเชื้อสายจีน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3.1

2.2 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและเชื้อสาย
จีนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3.2

2.3 คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและเชื้อ
สายจีนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3.3

3. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจ
ในตนเองของนักเรียนที่มีถิ่นที่อยู่ต่างกัน

ตาราง 5 เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจ
ในตนเองของนักเรียน กรุงเทพมหานครและจังหวัดอุตรดิตถ์

ตัวแปร	ถิ่นที่อยู่	N	\bar{x}	S	S^2	$S_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}$	t
บุคลิกภาพ แสดงตัว	กรุงเทพฯ	120	148.81	23.6408	558.89	2.6814	2.1929**
	อุตรดิตถ์	120	142.93	17.4333	303.92		
ความเชื่อมั่น ในตนเอง	กรุงเทพฯ	120	117.75	25.3807	644.18	3.1248	0.9633
	อุตรดิตถ์	120	114.74	22.9684	527.55		
ความภาคภูมิใจ ในตนเอง	กรุงเทพฯ	120	137.42	23.5261	553.48	2.7302	0.0623
	อุตรดิตถ์	120	137.25	18.4664	341.01		

** $p < .01$

ผลจากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า

3.1 คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุตรดิตถ์
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อใช้ทดสอบแบบทางเดียว (One-
tailed Test) แล้วปรากฏว่า นักเรียนกรุงเทพมหานครมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่า
นักเรียนในจังหวัดอุตรดิตถ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน
ข้อ 4.1

3.2 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกรุงเทพมหานครและจังหวัด
อุตรดิตถ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4.2

3.3 คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนกรุงเทพมหานครและ
จังหวัดอุตรดิตถ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4.3

4. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่มีลำดับการเกิดต่างกัน
 ตาราง 6 เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนรอง
 และคนสุดท้าย

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment	2	1162.34	581.17	1.3259
Within Group	237	103882.66	438.32	
Total	239	105045		

$$F_{.05(2,237)} = 3.04$$

ผลจากตาราง 6 แสดงว่าคะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก
 คนรองและคนสุดท้าย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
 ขอ 5.1

5. การเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่มีลำดับการเกิดต่างกัน
 ตาราง 7 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก
 คนรองและคนสุดท้าย

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment	2	1417.85	708.92	1.2120
Within Group	237	138622.65	584.90	
Total	239	140040.50		

ผลจากตาราง 7 แสดงว่าคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่เป็นบุตร
 คนแรก คนรองและคนสุดท้าย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
 สมมติฐานขอ 5.2

6. การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

ตาราง 8 เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก
คนรองและคนสุดท้าย

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment	2	694.89	347.44	0.7761
Within Group	237	106097.10	447.66	
Total	239	106791.99		

ผลจากตาราง 8 แสดงว่าคะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่เป็นบุตร
คนแรก คนรองและคนสุดท้าย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติ
ฐาน ข้อ 5.3

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผลและเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของคาร์ศึกษาคนควา

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเอง
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่าเพศมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันหรือไม่
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่าเชื้อสายมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันหรือไม่
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่าถิ่นที่อยู่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันหรือไม่
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่าลำดับการเกิดมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันหรือไม่
6. เพื่อสร้างแบบสอบถามวัดความภาคภูมิใจในตนเอง

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้กระทำกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2518 จากโรงเรียนในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุตรดิตถ์ รวมทั้งหมด 240 คน เป็นนักเรียนชาย 127 คน นักเรียนหญิง 113 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง (ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง)
2. แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง (ผู้วิจัยแก้ไขตัดแปลงจากแบบสอบถามของชูชีพ ออนโคกสูง (2516 : 99) และของสมพงษ์ ทิรพัฒน์ (2517 : 52) ึ่ง

ใช้วัดความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5)

3. แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว (ของสุลินี อินสว่าง, 2516 : 93)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ Product Moment Correlation (Gullford, 1965 : 97) ทาคาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

2. ใช้ t-test (Gullford, 1965 : 186) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อเด็กต่างเพศ เชื้อสาย และถิ่นที่อยู่กัน

3. ใช้ F-test (Lindquist, 1953 : 54) ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อเด็กต่างลำดับการเกิดกัน

4. ใช้ t-test (Gullford, 1965 : 186) ทดสอบความแตกต่างระหว่างผลของตัวแปรเมื่อ F มีค่านัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

1.1 ค่า r ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัวกับความเชื่อมั่นในตนเอง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.5234, p < .01$) นั่นคือ บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความเชื่อมั่นในตนเองหรืออีกนัยหนึ่งคนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมาก จะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ส่วนคนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวน้อย (เก็บตัว) จะมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน ขอ 1.1

1.2 ค่า r ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัวกับความภาคภูมิใจในตนเองมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.5912, p < .01$) นั่นคือ บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความภาคภูมิใจในตนเอง หรืออีกนัยหนึ่ง คนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมากจะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูง ส่วนคนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวน้อย (เก็บตัว) จะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานขอ 1.2

1.3 ค่า r ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับความภาคภูมิใจในตนเองมีัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.6314, p < .01$) นั่นคือ ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความภาคภูมิใจในตนเอง หรืออีกนัยหนึ่ง คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูง ส่วนคนที่มีความเชื่อนั้นในตนเองต่ำจะมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานขอ 1.3

2. เพศเป็นตัวแปรอิสระ

2.1 คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานขอ 2.1

2.2 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานขอ 2.2

2.3 คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ ($t = 2.4854, p < .01$) และเมื่อใช้ทดสอบแบบทางเดียว (One-tailed Test) แล้วปรากฏว่านักเรียนหญิงมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานขอ 2.3

3. เชื้อสายเป็นตัวแปรอิสระ

3.1 คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและเชื้อสายจีนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานขอ 2.1

3.2 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและเชื้อสายจีนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานขอ 3.2

3.3 คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและเชื้อสายจีนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานขอ 3.3

4. ถิ่นที่อยู่เป็นตัวแปรอิสระ

4.1 คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุตรดิตถ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ ($t = 2.1929, p < .01$) และเมื่อใช้ทดสอบแบบทางเดียว (One-tailed Test) แล้วปรากฏว่านักเรียนกรุงเทพฯ

มหานครมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนในจังหวัดอุดรคติด้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 4.1

4.2 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุดรคติดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4.2

4.3 คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุดรคติดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4.3

5. ลำดับการเกิดเป็นตัวแปรอิสระ

5.1 คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนรองและคนสุดท้าย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 5.1

5.2 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนรองและคนสุดท้ายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 5.2

5.3 คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนรองและคนสุดท้ายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 5.3

อภิปรายผล ✓

1: ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

1.1 ค่า r ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัวกับความเชื่อมั่นในตนเองมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.5234, p < .01$) นั่นคือ บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความเชื่อมั่นในตนเองหรืออีกนัยหนึ่ง คนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมากจะมีความไว้วางใจในตนเองตนเองสูง ส่วนคนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวน้อย (เก็บตัว) จะมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1.1 ที่เป็นเช่นนี้เพราะเนื่องจาก ลักษณะแสดงตัวและความเชื่อมั่นในตนเองนั้นมีลักษณะต่าง ๆ หลายอย่างรวมกันอยู่ เช่น ลักษณะผู้นำ เป็นคนบุคลิกที่มีลักษณะผู้นำมักเป็นคนที่มีความบุคลิกภาพแสดงตัวและมีความเชื่อมั่นในตนเองรวมอยู่ด้วยกัน ผลการวิจัยของดักเกอร์ (Dugger, 1969 : 1817 - A) และวันเพ็ญ อายุการ (2512 : 105) ที่ว่าผู้นำมีลักษณะแสดงตัว และผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมีลักษณะแสดงตัวรวมอยู่ด้วยกัน นอกจากนั้นผลการวิจัยยังสอดคล้องกับของ ฐิติพ อ่อนโถกสูง (2516 : 99)

ที่ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับบุคลิกภาพแสดงตัว ยิ่งแสดงว่า
เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ

1.2 ค่า r ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัวกับความภาคภูมิใจในตนเองมีค่า

สำคัญทางสถิติ ($r = 0.5912, p < .01$) นั่นคือ บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์เป็น
เส้นตรงกับความภาคภูมิใจในตนเอง หรืออีกนัยหนึ่ง คนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมากจะมีความ
ภาคภูมิใจในตนเองสูง ส่วนคนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวน้อย (เก็บตัว) จะมีความภาคภูมิใจ
ในตนเองต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1.2 ที่เป็นเช่นนั้นเพราะเนื่องจาก ผู้ที่มีความ
ภาคภูมิใจในตนเองสูงนั้นมักจะมีลักษณะของความเข้าใจและการรู้จักตนเองดี มีความสามารถ
ในการปรับตัวตลอดจนเป็นผู้ที่มีลักษณะชอบแสดงตัวและเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ผิดข้อสรุป
คล่องกับคูเปอร์สมิท (อ้างจาก Stein, 1971 : 448 และ Richmond, 1971 : 125)
ที่พบว่าบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำเป็นบุคคลที่เก็บตัวไม่ชอบปรากฏตัวในที่ชุมนุมชน
ส่วนผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง มักจะเป็นพวกที่มีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป
ดังนั้น บุคลิกภาพแสดงตัวจึงมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเอง

1.3 ค่า r ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับความภาคภูมิใจในตนเอง มีค่า

สำคัญทางสถิติ ($r = 0.6314, p < .01$) นั่นคือ ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์
เป็นเส้นตรงกับความภาคภูมิใจในตนเอง หรืออีกนัยหนึ่งคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจะมี
ความภาคภูมิใจในตนเองสูง ส่วนคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำจะมีความภาคภูมิใจใน
ตนเองต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1.3 ที่เป็นเช่นนั้นเพราะเนื่องจาก คนที่มีความเชื่อมั่น
ในตนเองสูงนั้นมักเป็นผู้เคยประสบผลสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ มาก่อน บุคคลยิ่งประสบ
ความสำเร็จมากขึ้นเท่าไร ย่อมมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้น ในขณะที่เกี่ยวกับ
บุคคลที่ประสบความสำเร็ก็ย่อมจะเกิดมีความภาคภูมิใจในตนเองตามมาด้วย จึงทำให้คน
ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงตามไปด้วย ผลนี้สอดคล้องกับ
ความเชื่อของมาสโลว์ (Maslow, 1954 : 411) ที่ว่าทุก ๆ คนในสังคมมีความปรารถนา
ที่จะได้รับความสำเร็จของตนเองสูง ทั้งยังมีความภาคภูมิใจในตนเองและต้องการให้คนอื่น
ยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนด้วย ถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองจนพอใจ จะ
ทำให้คนนั้นมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสามารถและมีประโยชน์

ต่อสังคม ดังนั้น ความเชื่อมั่นในตนเองจึงมีความสัมพันธ์ เป็นเส้นตรงทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเอง

2. เพศเป็นตัวแปรอิสระ

2.1 คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกัน
 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานี้ นักเรียนชาย
มีบุคลิกภาพแสดงตัว ไม่แตกต่างจากนักเรียนหญิงซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2.1 ที่ว่า
 "นักเรียนชายมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนหญิง" โดยแท้จริงแล้วจากการศึกษา
 เอกสารต่าง ๆ เพศน่าจะไม่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคลมากที่สุด แต่ที่การวิจัยครั้งนี้
 โดยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานอาจเป็นเพราะว่า ในสังคมไทยปัจจุบันหญิงได้รับการยอมรับ
 จากสังคมให้สิทธิเท่าเทียมชายทุกอย่าง ดังนั้น การแสดงออกทั้งทางความกล้าหาญ
 การกระทำในโพธิ์ชายและเพศหญิงจึงไม่แตกต่างกันเพราะ ชายและหญิงมีความกล้าหาญ
 และเป็นผู้นำได้พอ ๆ กัน ดังผลการวิจัยของ สิทธีโชก วรรณสันติกุล (2514) ระบุว่า
 เด็กชายและเด็กหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ
 วินิจ เกตขำ (2515) จุมพล พูลภัทรชีวิน (2515) และ สุจินต์ ปรีชาमारณ (2515)
 ควญ นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเวทย์ จันทรัตน์
 (2516) ที่พบว่าบุคลิกภาพระหว่างนักเรียนฝึกหัดครูชายกับนักเรียนฝึกหัดครูหญิง และ
 นักเรียนเกษตรกรรมชายกับนักเรียนเกษตรกรรมหญิงไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความ
 ต้องการผลสัมฤทธิ์ ยกย่อง เป็นระเบียบ แสดงออก เป็นอิสระผูกมิตร เป็นตน และ
 สอดคล้องกับผลการวิจัยต่างประเทศ คือ อายเซงก์ (Eysenck, 1968 : 117 - 131)
 ที่พบว่า เด็กชายและเด็กหญิงมีบุคลิกภาพแสดงตัวไม่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามผลการ
 วิจัยครั้งนี้ก็ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2516) ของวันเพ็ญ อายุการ
 (2512) และของ กาญจนว วรรสุภา (2516) ที่ว่า เด็กชายมีบุคลิกภาพแสดงตัวมาก
 กว่าเด็กหญิง

2.2 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกัน
 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานี้ นักเรียน
 ชายมีความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างจากนักเรียนหญิง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2.2

2.2 ทว่า "นักเรียนชายมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่านักเรียนหญิง" ที่เป็นเช่นนั้นก็จะ เป็นเพราะว่าในปัจจุบันทั้งเด็กชายและเด็กหญิงต่างได้รับการอบรมเลี้ยงดูเหมือนกัน ๆ กัน เพื่อส่งเสริมให้เป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป ขอคนพบนี้ออกทดลองกับของชูศรี ดัดกเบร (2517) ทว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยทั้งเด็กชายและเด็กหญิงมีความ เชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการอบรม เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยยึดหลักสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคเท่าเทียมกันโดยไม่กำเริงถึง ความแตกต่างระหว่างเพศและถือว่าทั้งเด็กหญิงและเด็กชายต่างก็มีความสามารถมีความ เสมอภาคเป็นที่ยอมรับของสังคมเท่า ๆ กัน ดังนั้น บิคามารคาที่เลี้ยงดูเด็กแบบปัจเจกปฏิบัติ ต่อเด็กเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถ ความกึกกั้น ยอมรับฟัง เหตุผล ให้ความรัก ความอบอุ่น ฯลฯ แก่เด็กชายและเด็กหญิงอย่างเสมอภาคกัน จึงเป็น ผลทำให้เด็กชายและเด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้มีความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตก ต่างกัน แต่ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูชีพ ออนโกกสูง (2516) ที่พบว่า เด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าเด็กหญิง

2.3 คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.4854, p < .01$) และเมื่อใช้ ทดสอบทางเคียว (One-tailed Test) แล้วปรากฏว่านักเรียนหญิงมีความภาคภูมิใจ ในตนเองมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งไม่สอดคล้องกับ

สมมติฐานข้อ 2.3 ทว่า "นักเรียนชายมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่านักเรียนหญิง" โดยแท้จริงแล้วจากการสุ่มตัวอย่างและผลวิจัยข้ออื่น ๆ แล้วนักเรียนชายและนักเรียน หญิง ไม่น่าจะมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกัน แต่ที่แตกต่างกันมากนั้นคงจะเนื่องมาจาก เด็กหญิงได้รับความสนใจจากพ่อแม่มากกว่าผู้ชาย พ่อแม่จึงให้ความรักความอบอุ่นมาก เป็นพิเศษ (Byserck, 1968; 117 - 131) ดังนั้น เด็กหญิงจึงมีความภาคภูมิใจใน ตนเองมากกว่าเด็กชาย นอกจากนั้นการช่วยเหลือผู้อื่นทำให้บุคคลมีความภาคภูมิใจในตนเอง ผลการวิจัยของ ประเวทย์ จันทรรัตน์ (2516) พบว่านักเรียนหญิงช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่า นักเรียนชายที่อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กหญิงมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่า นักเรียนชายก็ได้ แต่ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของต่างประเทศ คือ ของ

มิลเลอร์ (Miller, 1957 : 141 - 142) ที่ว่าเด็กชายมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่านักเรียนหญิง ส่วนผลการวิจัยของคนไทย ยังไม่พบว่ามีผู้ใดทำการวิจัยไว้จึงไม่สามารถหาข้อเปรียบเทียบได้

3. เชื้อสายเป็นตัวแปรอิสระ

3.1 คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและเชื้อสายจีนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3.1 ที่เห็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยและจีนมีลักษณะบางอย่างร่วมกันอยู่ โดยเฉพาะค่านิยมการแสดงออกทางกายภาพ แต่ใกล้ชิด เพื่อน หรือครูอาจารย์ จึงทำให้ทั้งเด็กไทยและเด็กจีนมีการแสดงตัวไม่แตกต่างกัน อีกประการหนึ่ง เพราะว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนไทยเชื้อสายจีนที่ทำการศึกษารั้งนี้ บางส่วนบิดาหรือมารดาเป็นคนไทย จึงน่าจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบคนไทย ประกอบกับปัจจุบันนี้โครงสร้างบางอย่างของสังคมจีนได้เปลี่ยนแปลงไป (ยุพเรศ, 2510) กล่าวคือ ในเรื่องแบบฉบับในการดำเนินชีวิตที่เห็นได้เปลี่ยนทัศนคติไปหลายประการ เช่น การถือว่า เมืองไทยเป็นบ้านเกิดเมืองนอน การใ้ภาษาไทยในครอบครัวมากขึ้น มีการปฏิบัติคนให้สอดคล้องกับคนไทยมากขึ้น ตลอดจนการมีการจัดบ้านเรือน แบบวัฒนธรรมตะวันตก และมีการเปลี่ยนแปลงในการประกอบอาชีพ คือ เข้ารับราชการมากขึ้น ดังนั้น บิดามารดาจึงจึงนิยมส่งบุตรหลานให้เรียนในระดับสูง ๆ มากกว่าการฝึกให้รู้จักค้าขายแบบเดิม ซึ่งก็เปรียบเสมือนต้องการให้เด็กรู้จักค้าแสดงออกปรับตัวเข้ากับสังคมมากขึ้น จึงทำให้บุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยกับเชื้อสายจีนไม่แตกต่างกันมากนัก

3.2 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและเชื้อสายจีนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3.2 ที่เห็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การอบรมเลี้ยงดูของทั้งในครอบครัวไทยและครอบครัวจีนที่อยู่ในประเทศไทยต่างก็ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองทั้งจากการศึกษาของ ปราณีเต สุซุคุม (2514) พบว่า ความคาดหวังในตัวบุตรของบิดามารดาไทยสัมพันธ์กับการลงโทษ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพราะพรหม ประพิศรภา (2510) ที่พบว่า บิดามารดาไทยให้รางวัลและลงโทษบุตรมากกว่าบิดามารดาจีน และบิดามารดาไทยคาดหวังในตัวบุตรไว้สูงกว่าบิดา

มารดาจีนด้วยเด็กกิงเคเมอร์ (Kinkmeyer, 1967) กล่าวว่า การคาดหวังในตัวบุตรมากเกินไปสอดคล้องกับความเป็นจริง เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางสังคมของเด็ก ดังนั้น เด็กไทยกลัวบิดามารดาและพยายามทำตามความต้องการของบิดามารดา แม่จะไม่พอใจและการคาดหวังในตัวเด็กของบิดามารดาเป็นเหตุให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนการอบรมเลี้ยงดูตามวัฒนธรรมจีนนั้น กบจีนถือว่าบุตรเป็นแรงงานของครอบครัวและบุตรเป็นสิทธิของพ่อแม่ ดังที่โบทัน (2512) กล่าวว่า "พ่อแม่ยอมมีความรู้สึกเป็นเจ้าของลูกเท่าตน เด็กเป็นสิทธิของพ่อแม่ที่สร้างเขาขึ้นมา จะทำอะไรก็ต้องบอกเล่าของอนุญาต ซึ่งกรณีเช่นนี้น่าจะเป็นเหตุให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเองได้ ดังนั้น ความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนไทย เชื้อสายไทยและเชื้อสายจีนจึงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและเชื้อสายจีน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3.1 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่บิดามารดาคาดหวังในตัวบุตรมากเกินไป ด้วยการลงโทษเด็กเพื่อต้องการให้เป็นไปอย่างที่ตนต้องการอาจทำให้เด็กมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำลงไปได้ ซึ่งทั้งครอบครัวไทยและครอบครัวจีนต่างก็มีการฝึกอบรมเลี้ยงดูคล้าย ๆ กัน มีบุคลิกลักษณะคล้าย ๆ กันดังที่โบทัน (2512 : 36) ใ้กล่าวว่า เด็กจีนที่เกิดในไทยกบคนไทยจิตใจจึงเปลี่ยนไป เด็กรุ่นใหม่จึงดูไม่ออกว่าเป็นลูกไทยหรือลูกจีน มันปนเปกันไปหมด อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนไทยเชื้อสายจีนมีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนไทยเชื้อสายไทย จึงทำให้มองไม่เห็นความแตกต่างของความภาคภูมิใจในตนเองระหว่างเชื้อสาย ถ้าหากเพิ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนไทยเชื้อสายจีน ผลการวิจัยก็น่าจะเปลี่ยนไป

4. กินที่อยู่เป็นกัวแปร์อิสระ

4.1 คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุดรธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.1929, p < .01$) และเมื่อได้ทดสอบแบบทางเดียว (One-tailed Test) แล้วปรากฏว่านักเรียนกรุงเทพมหานครมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนในจังหวัดอุดรธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 4.1 ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเนื่องจากกรุงเทพฯ มหานครมีความเจริญทางด้านวัตถุสูงกว่าจังหวัดอุตรดิตถ์ และเป็นศูนย์รวมของวิทยาการใหม่ ๆ มีแนวโน้มในการรับวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้นกว่าเดิม คนในสังคมต้องการการแข่งขันกันมากขึ้น มีการสื่อสารซึ่งเป็นระบบเปิดมากกว่ามีแหล่งให้ความสนุกสนานบันเทิงมาก จึงทำให้คนในกรุงเทพมหานครได้รับค่านิยมใหม่ ๆ มีการแสดงออกตลอดจนปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี ดังนั้น นักเรียนกรุงเทพมหานครจึงมีโอกาสดูแลตัวมากกว่านักเรียนในจังหวัดอุตรดิตถ์ แต่ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ วาสนา อิมโอบรู (2518) ที่พบว่า เด็กวัยรุ่นที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีบุคลิกภาพแสดงตัวไม่แตกต่างกัน

4.2 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุตรดิตถ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4.2 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาที่มีต่อเด็กทั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุตรดิตถ์มีลักษณะคล้าย ๆ กัน ถึงแม้สังคมกรุงเทพมหานครจะมีการเปลี่ยนแปลงจากแบบไมตรีสัมพันธ์เข้าหาแบบสัมฤทธิ์สัมพันธ์ก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงภายนอก คือ ทางด้านวัตถุ ส่วนขนบธรรมเนียมหรือวัฒนธรรมทางด้านจิตใจยังเป็นแบบไมตรีสัมพันธ์อยู่ (บุหงา วชิระศักดิ์มงคล, 2516) ดังนั้น นักเรียนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุตรดิตถ์จึงยังคงมีความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัญฉวี บุณนาค (2514) ที่พบว่าเด็กในนครหลวงมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กต่างจังหวัด

4.3 คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุตรดิตถ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4.5 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูไม่แตกต่างกัน บิดามารดาพยายามส่งเสริมให้เด็กรู้จักพึ่งตัวเองให้ความรักความอบอุ่นคล้าย ๆ กัน ผลที่ออกมาจึงทำให้เด็กมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มิลเลอร์ (Miller, 1957 : 141 - 142) ที่พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กที่อยู่ในเมืองกับเด็กที่อยู่นอกเมืองมีพอ ๆ กัน ไม่แตกต่างกันมากนัก

5. ลำดับการเกิดเป็นตัวแปรอิสระ

5.1 คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนรอง และคนสุดท้ายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 5.1 ที่ว่า "บุตรคนแรกมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าบุตรคนรองและบุตรคนสุดท้ายตามลำดับ" ที่เป็นเช่นนี้คงจะเนื่องจากเด็กที่เป็นลูกคนสุดท้ายมีลักษณะพิเศษที่ไม่เหมือนกับกลุ่มอื่น ๆ เพราะในสังคมไทย เด็กที่เป็นลูกคนสุดท้ายมักไม่ต้องการให้เป็นที่พึ่งของใคร มีแต่ได้รับการเอาใจใส่จากคนอื่นในครอบครัวแต่ในขณะเดียวกันก็อาจจะมีลักษณะของผู้นำบางอย่าง เช่น การแสดงตัวแสบอยู่มากก็ได้ ดังที่กาญจนา กวรสุนา (2516) พบว่าเด็กที่เป็นลูกคนสุดท้ายแสดงตัวมากที่สุดหรืออาจจะมีลักษณะของผู้นำอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการตัดสินใจ การปรับตัวด้วยก็ได้ ดังนั้น นักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนรอง และคนสุดท้าย จึงมีลักษณะที่เด่นคนละด้าน คะแนนรวมของบุคลิกภาพแสดงตัวจึงออกมาไม่แตกต่างกันมากนัก

5.2 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนรอง และคนสุดท้ายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 5.2 ที่ว่า "บุตรคนแรกมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าบุตรคนรองและบุตรคนสุดท้ายตามลำดับ" ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าเด็กส่วนใหญ่มักได้รับการสั่งสอนอบรมให้มีความรู้จักรับผิดชอบ เรียบร้อย ยึดมั่นในประเพณีให้รู้จักพึ่งตัวเองโดยไม่ก้ำกึ่งถึงว่า เป็นลูกคนที่เท่าไรของครอบครัว จึงทำให้เด็กที่มีลำดับการเกิดต่างกันมีความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างกัน

5.3 คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนรอง และคนสุดท้าย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 5.3 ที่ว่า "บุตรคนแรกมีความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่าบุตรคนรองและบุตรคนสุดท้ายตามลำดับ" ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะถึงเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้อ 5.1 และข้อ 5.2 ที่ว่าเด็กไม่ว่าจะเกิดลำดับใดก็ตามมักจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูเหมือนกัน หรือบุตรที่เกิดลำดับต่าง ๆ กันก็จะมีลักษณะที่เด่นต่าง ๆ กันดังที่ แอดเลอร์ (อ้างจาก ประมวญุ ดิคนินสัน, 2511) กล่าวไว้ว่า ลูกคนแรกมักจะเป็นคนเอาจริงเอาจังกับชีวิต รู้จักรับผิดชอบ เป็นผู้นำ หรือเป็นผู้ว่าอำนาจอย่างยิ่งเมื่อเป็นผู้ใหญ่ ลูกคนรองมีนิสัยรักสนุกแต่มีนิสัยชอบแข่งขันมากกว่า

ลูกคนอื่น ๆ ส่วนลูกคนสุดท้ายจะรักนับถือตนเอง ความรู้สึกอิจฉาริษยาไม่ค่อยมี เมื่อเป็น
เช่นนี้ คะแนนรวมของความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กที่มีลำดับการเกิดต่าง ๆ กัน จึง
ไม่แตกต่างกันมากนัก อีกประการหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุตรคนแรกและบุตรคนสุดท้ายมีน้อย
กว่าบุตรคนรอง ถ้าเพิ่มกลุ่มตัวอย่างใหม่มาพอ ๆ กัน ผลการวิจัยอาจเปลี่ยนไปก็ได้

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตนเองกับตัวแปรอื่น ๆ อีก เช่น การอบรมเลี้ยงดู ความคิดสร้างสรรค์ ความเอื้อเฟื้อ ความก้าวร้าว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

2. การศึกษาความภาคภูมิใจในตนเอง ควรจะเลือกให้มีกลุ่มตัวอย่างกว้างขวางมากขึ้นกว่านี้ เช่น ศึกษานักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนอาชีวศึกษา หรือเทคนิคโรงเรียนพาณิชยการ หรือศึกษาบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในโรงเรียน เช่น ทหาร ตำรวจ ครู นายแพทย์ เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ซ้ำอีก โดยใช้กลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาครั้งนี้

สำหรับครูและบุคลากร

1. พ่อแมควรให้ความสนใจในการอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างจริงจัง การหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้บุตรมีบุคลิกภาพเป็นที่ต้องการของสังคม ตลอดจนฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเองด้วย เพื่อให้เด็กจะได้มีความภาคภูมิใจในตนเองตามมา

2. ในด้านการเรียนการสอน ครูควรจะได้มีการปลูกฝังความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองหรือคัดแปลงบุคลิกภาพของเด็กให้เป็นที่ต้องการของสังคม เพราะเด็กบางคนไม่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่ถูกตองจากพ่อแม่จึงทำให้มีบุคลิกภาพบกพร่อง เช่น ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีบุคลิกภาพเก็บตัวจนเกินไป วิธีการปลูกฝังหรือคัดแปลงบุคลิกภาพเหล่านี้อาจทำได้โดยการจัดวิธีการสอน หลักสูตร กิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมเป็นต้น

3. พ่อแม่มีผลต่อสภาพจิตใจของบุคคลมาก พ่อแม่ที่รักใคร่ปรองดองกัน ตลอดจนแบบพฤติกรรมของพ่อแม่ที่ประพฤติปฏิบัติให้เด็กเห็นจะเป็นตัวอย่างอันดี ซึ่งเด็กจะนำเข้ามาเป็นมาตรฐานของการปฏิบัติของตนเอง ดังนั้น พ่อแม่ที่ดีควรจะรักใคร่ปรองดองกัน มีการประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กเสมอ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

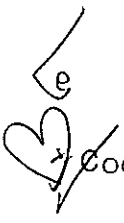
- กาชญา วรรสุภา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว ความรู้สึกกับฝึคชอบ และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 98 หน้า.
- >ฐีพิ ออนโกกสูง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเองกับ คุณธรรมแห่งพลเมืองดี ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 99 หน้า
- นรินทร์ แจมจำรัส การศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนในวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอนบุคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว และความวิตกกังวล ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515.
- ประมวล คิคคินสัน ทฤษฎีจิตวิทยาว่าด้วยบุคลิกภาพ โรงพิมพ์ศิริภักดิ์ พระนคร 2511, หน้า 79-80.
- มลวิภา สุวรรณมาลัย ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเก็บตัวและแบบแสดงตัวกับบรรจุใจไปสัมฤทธิ์ วิทยานินพนธ์ คม. จุฬาลงกรณมหาวิทาลัย 2514. * *
- ✓วันเพ็ญ อายุการ การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัว กับการยอมรับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512, 105 หน้า. *
- สมพงษ์ ทิรพัฒน์ ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู ความเชื่อมั่นในตนเอง และความรู้สึกกับฝึคชอบ ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2517, 52 หน้า.

✓ สุลีณี อินสว่าง การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นในสถานพินิจและกุ่มกรอง
เด็กกลางกับเด็กวัยรุ่นในโรงเรียน ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2516, 93 หน้า.

✓ อัจฉรา เปรมเป็องเวศ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว ความเกรงใจ
และการพึ่งตนเอง ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2517, 82 หน้า.

Berry G.W., "Personality Patterns and Delinquency." The British Journal of Educational Psychology, 41 : 221 - 222 November, 1971.

*Child, Denis, "The Relationship between Introversion - Extraversion, Neuroticism and Performance in School Examinations", The British Journal of Educational Psychology, 34 : 187-195, June, 1964.

Coopersmith, s. The Antecedents of Self-esteem, San Francisco, Freeman, 1967.

✓ Earl, Baughman, Personality, The Psychological Study of the Individual, Prentice-Hall, Inc. Englewood Cliffs, New Jersey, 1972, 659pp.

Goldberg, Carlos, Some effects. of fear of failure in the the acadamic Setting, Journal of Psychology, 1973 (Jul), Vol.82(2), 323-331pp. *

Hall, Calvin S., and Lindzey, Gardner, Theories of Personality, John Wiley & Sons, Inc., New York, 1957. 572pp.

*Jack, Rutha Watson, "A Study of Children's Perceptions of their Oral Communication Skills and of their Self-Esteem," Dissertation Abstracts, 32(6) : 2910-A, December, 1971.

James, William, The Principles of Psychology, New York : Dover, 1950. 310-311pp.

Norman L. Munn etc., Introduction to Psychology, Second Edition, New York, 1970.

Maslow, A.H., Motivation and Personality, Harper, New York, 1954, 411pp.

Miller W. Thomas, The Journal of Social Psychology, 1975, 95, 141-142pp.

Monroe Walter S., Encyclopedia of Education Research, The Macmillan Company, New York, 1960, 1520pp.

Morrison, Thomas L. et al., Self-esteem and -estimates of academic performance, Journal of Consulting & Clinical Psychology, 1973(Dec) Vol.41, 412-415pp.

Purkey, William W., Self Concept and School Achievement, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey, 1970 86pp.

Reschly, Daniel Janes, "Self-Reinforcement as Related to Task Ambiguity and Self-Esteem Status in Seventh Grade Students, Dissertation Abstracts 36(6) : 3103 - A December, 1971.

Richmond, Bert C., and White, William F., "Sociometric Predictors of the Self Concept Among Fifth and Sixth Grade Children, The Journal of Educational Research, 64(9) : 425-429 pp, May-June, 1971. *

✓✓ Stagner, Ross, Psychology of Personality, 1961 : 199pp. *

* Stein, Sandra Lou, "The Inter relationships Among Self-Esteem Personal Values, The Journal of Educational Research 64(10) : 448-450pp, July-August, 1971. *

Wiggins, Jerry S. et al., The Psychology of Personality, Addison-Wesley Philippines, 1971, 705pp.

~~Page 1~~ 100-1

ภาคผนวก

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกและการกระทำบางอย่างของท่าน โดยจะมีข้อความให้ท่านอ่าน เพื่อพิจารณาว่าท่านมีความรู้สึกหรือเคยปฏิบัติมากน้อยหรือบ่อยครั้งเพียงใด ดังนั้น จึงไม่มีคำตอบใดที่ถูกต้องหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกหรือการปฏิบัติไม่เหมือนกัน ขอสำคัญ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

วิธีการตอบแบบสอบถาม

ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องว่างให้เลือกตอบ 5 ช่อง โปรดอ่านคำถามแต่ละข้อ เพื่อเห็นว่าควรตอบข้อใดจึงจะตรงกับลักษณะสภาพความเป็นจริงของท่าน ก็ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้นในกระดาษคำตอบที่ได้ไว้

ตัวอย่าง	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงครึ่งหนึ่ง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
• ชาวเขาชอบอยู่กับคนเคี้ยว			✓		
•• ชาวเขาชอบดูการแข่งขันตกมวย				✓	
••• ชาวเขาชอบเล่นกีฬา	✓				

ขอให้ท่านพยายามตอบให้ตรงกับความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

- แบบสอบถามชุดที่ 1 คือ แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง
- แบบสอบถามชุดที่ 2 คือ แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง
- แบบสอบถามชุดที่ 3 คือ แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว

แบบสอบถามชุดที่ 1

1. พ่อแม่และข้าพเจ้านักจะมีเรื่องสนุกสนานร่วมกันเสมอ 2. พ่อแม่เข้าใจในตัวข้าพเจ้าดี 3. ข้าพเจ้ามีความภาคภูมิใจในงานที่ข้าพเจ้าทำที่โรงเรียน 4. ข้าพเจ้าทำตัวได้ดีที่สุดในโรงเรียน 5. ข้าพเจ้ารู้สึกดีกว่าตัวเองจริงๆว่าเป็นผู้มีการศึกษาดี 6. ข้าพเจ้ามักมีอาการเมื่อยง่าย ๆ เมื่ออยู่ที่บ้าน 7. เมื่อเวลาข้าพเจ้าอยู่ทาบไม่มีใครที่จะเอาใจใส่ต่อข้าพเจ้าเลย 8. บ่อยหลายครั้งที่ข้าพเจ้าอยากหนีไปจากบ้าน 9. ข้าพเจ้านักจะรู้สึกเหมือนกับว่าพ่อแม่คงคอยผลักดันข้าพเจ้าอยู่ตลอดเวลา 10. เมื่อข้าพเจ้าอยู่ที่โรงเรียนข้าพเจ้าปฏิบัติได้ไม่ดีเท่าที่ข้าพเจ้าอยากจะทำ 11. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองไปคอยทั้งในการเรียนหรือความสามารถที่น้อย 12. ข้าพเจ้านักจะเล่นในกลุ่มเพื่อน ๆ ที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกับข้าพเจ้า 13. พ่อแม่หรือเพื่อน ๆ มักจะทำตามถาวรบังคับของข้าพเจ้า 14. ข้าพเจ้าชอบเล่นเกมสหรือกีฬากับเพื่อน ๆ 15. ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจและมีความสุขเมื่อประสบความสำเร็จ	✓ 16. ข้าพเจ้านักจะเกิดความไปกลาบอัย ๆ ที่โรงเรียนของข้าพเจ้า 17. เมื่อมองดูแล้วข้าพเจ้าเปรียบกับที่ไม่คอยดีเท่าคนส่วนมาก 18. ถึงข้าพเจ้าจะขี้มากฉันข้าพเจ้าคงจะเอาชนะเพื่อนที่เคยเรียกดีกว่าข้าพเจ้าไม่ได้ 19. ข้าพเจ้าเป็นบุคคลที่ขี้แตกวางลบเหลวพอไซ 20. ข้าพเจ้านักขยับอัยเหาะไรง่าย ๆ 21. ข้าพเจ้าเป็นคนขี้ความตั้งใจแน่วแน่ 22. ข้าพเจ้าทำงานที่ใครมอบหมายอัยอย่างดีที่สุด 23. ข้าพเจ้านักทำงานชิ้นหนึ่ง ๆ อย่างเอาจริงเอาจัง 24. ข้าพเจ้านักจะทำอะไรเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว 25. ข้าพเจ้าทำอะไรมักจะทำสำเร็จและสมหวังเสมอ 26. ข้าพเจ้านักจะคิดอัยอัย ๆ ว่าข้าพเจ้าเป็นใครอีกคนหนึ่งที่มิใช่ข้าพเจ้าเอง 27. ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นเรื่องหนักมากถ้าจะอัยอัยไปพูดหน้าชั้น 28. ข้าพเจ้านักจะเสียใจในการกระทำของตัวอัยเองอัยอัย 29. ข้าพเจ้าเป็นคนขี้ยอมงานนอัยอะไรอัยอย่างง่ายตาย 30. การเกิดมาเป็นตัวของข้าพเจ้านั้นน่าอัยอัยอัยมาก

<p>31. ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความมานะพยายามในการทำงาน</p> <p>32. ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความขี้ใจในตนเอง</p> <p>33. ข้าพเจ้าจรรยาอดทนอดกลั้นใจได้โดยไม่ลำบาก</p> <p>34. ข้าพเจ้ามีเรื่องขมขื่นมากมาย</p> <p>35. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองมีความรู้ความสามารถเหมือนกับคนอื่นหรือดีกว่าคนอื่น</p> <p>36. ข้าพเจ้าจะทำสิ่งที่ดีที่สุดในสิ่งที่ท่านจะสามารถทำได้</p> <p>37. เมื่อข้าพเจ้าจะทำอะไรจะทงมีคนอื่นบอกให้ทำเสมอ</p> <p>38. ข้าพเจ้าไม่ชอบเป็นคนพิเศษเกี่ยวกับข้าพเจ้าในขณะนี้เลย</p> <p>39. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าเองไม่มีค่าอะไรเลย</p> <p>40. ข้าพเจ้ารู้สึกอายแก่ใจตนเองบ่อย ๆ</p>	<p>41. ข้าพเจ้ามีความพอใจในสภาพความเป็นอยู่ปัจจุบัน</p> <p>42. ข้าพเจ้าทำแต่สิ่งที่ถูกต้องเสมอ</p> <p>43. ข้าพเจ้าสามารถดูแลตัวเองได้</p> <p>44. ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความสุขที่พอใจ</p> <p>45. ข้าพเจ้าเข้าใจในตัวของตัวเอง</p> <p>46. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณส่วนมากจะดีกว่าข้าพเจ้า</p> <p>47. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าข้าพเจ้าไม่สามารถจะพึ่งพาอะไรตัวเองได้เลย</p> <p>48. ข้าพเจ้าต่างจรรยาอดทนอดกลั้นใจและอีกตามนั้น</p> <p>49. ข้าพเจ้าเป็นคนที่ร่าเริงแจ่มใสอยู่เสมอ</p> <p>50. ถ้าข้าพเจ้ามีบางอย่างที่ต้องการจะพูดข้าพเจ้ามักจะพูดออกมาเสมอ</p> <p>51. ข้าพเจ้าเป็นคนที่พูดความจริงเสมอ</p> <p>52. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณใช้เวลาพูดอะไรกับใคร</p> <p>53. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความพอใจในความสามารถของตัวเอง</p> <p>54. ข้าพเจ้าเป็นคนที่หนึ่งหรือสองในห้าคนที่ดีที่สุดในชีวิตของตัวเอง</p>
---	---

แบบสอบถามชุดที่ 2

<p>1. ขณะคุยกับเพื่อนหรือกับคนอื่นข้าพเจ้ามักจะโมโหคาบองหน้า</p> <p>2. ข้าพเจ้าอยากกลับไปเป็นเด็กเล็ก ๆ อีก</p> <p>3. ข้าพเจ้าอยากเลิกเรียนเร็ว ๆ</p> <p>4. ข้าพเจ้าไม่คอยระอวังแข่งกับเพื่อน ๆ</p> <p>5. สุนัขหอนเพราะเห็นข้าพเจ้าก็คิดว่าจริง</p>	<p>6. ขณะที่ข้าพเจ้ากำลังรอยโต้ ถ้ามีคนมาบอกว่าหยุดร้องเสียเพราะเดี๋ยวตุ๊กแกจะมากินตัวข้าพเจ้าจะหยุดร้องให้ทันที</p> <p>7. ข้าพเจ้าเกียติของเล่นหลายมอย ๆ</p> <p>8. เวลาทำสิ่งที่ยาก ๆ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่อยากทำ</p> <p>9. เวลาคุยกับเพื่อน ๆ ข้าพเจ้าจะไม่ถาบเพราะกลัวเพื่อนโกรธ</p>
---	--

- 10. ขณะทำงานชาวเขา รู้สึกว่าไปเหนื่อยมากเท่าไร
- 11. ถ้าชาวเขาไปโรงเรียนไปทันเพราะมีวันหยุดเล่นกับเพื่อน ถ้าครูถามชาวเขาจะบอกว่าจะเล่นกับเพื่อน
- 12. ถ้าเพื่อนเลือกให้เป็นหัวหน้าชนชาวเขาจะเป็นไค้อย่างก็
- 13. เวลามีปัญหาเกิดขึ้นกับชาวเขา ๆ จะพยายามคิดแก้ปัญหา นั้น ๆ อยู่เสมอ
- 14. ชาวเขาชอบทำงานกวดตนเองมากกว่าใครคนอื่นทำให้
- 15. เวลาออกไปพูดหน้าชน ชาวเขา รู้สึกใจสันชาสัน
- 16. ขณะทำการบ้าน ถ้ามีครูบ้ายืนดูชาวเขาจะรู้สึกประหม่าใจกอดไมคอยก็
- 17. ชาวเขายังเปลี่ยนใจไม่ทำตามกวางกิดเดิมเมื่อได้รับคำแนะนำของเพื่อน ๆ
- 18. ถ้าหกลบคตขอทานคนบาง ๆ ชาวเขาจะรู้สึกเคอะเขิน
- 19. ชาวเขา รู้สึกอาย เมื่อถูกชมคตขอทานคนบาง ๆ
- 20. ชาวเขา รู้สึกว่า ตนเอง เป็นคนขี้อาย
- 21. ชาวเขา รู้สึกกลัวมากใจ ถ้าจะต้องตักสันใจทำอะไรกวดตนเอง
- 22. ถ้าครูใช้ให้เขียนกระดานคา ชาวเขา รู้สึกมีอสันกว่าปกติ
- 23. ถ้าครูใช้ให้บอกวงงาน ชาวเขาจะรู้สึกใจเตนแรง
- 24. งานหลายอย่างที่ชาวเขากิดว่าทาถูกแล้ว แต่ก็ยังรู้สึกหวนไหวกิดว่า จะนิก

- 25. เบื่อครูให้การบ้านบาง ชาวเขาจะทำทันทีเมื่อกลับถึงบ้าน
- 26. ขณะที่อยู่ในห้องเรียนชาวเขาจะถามครู ทุกครั้งที่ไมเข้าใจ
- 27. เวลากระทำสิ่งคาง ๆ ชาวเขากิดว่าต้องทำให้สำเร็จ
- 28. คามปกติชาวเขาเป็นกนเปิดเผยไปออมคอม
- 29. เวลาทำเลขคณิต ชาวเขายังกิดวิธีทำเอาเอง
- 30. ชาวเขา รู้สึกหวนไหว เมื่อถูกผู้ใหญ่ตีเตียน
- 31. ชาวเขาไปกลาสมคทาเมื่อถูกกับผู้ใหญ่ เช่น ครู
- 32. เมื่อคุยกับกนที่ไม่กนเคย ชาวเขา รู้สึกว่าวางตัวไมคอยถูก
- 33. ชาวเขามักกิงเคไปกลาคักสันใจทำอะไรลงไปทั้ง ๆ ที่รู้ว่ามรที่กิดขึ้นไปบอันตรายร้ายแรงอะไร
- 34. ชาวเขา รู้สึกประหม่าเสียงสันเมื่อเวลาครูใช้ให้ออกไปพูดหน้าชน
- 35. ชาวเขา รู้สึกว่ากร โททกเป็นสิ่งที่ธรรมดาไมนารังเกียจเคย ถ้าไปทำให้กบอันเคือครอน
- 36. ชาวเขาไมกลาบอกควาจริง ถ้าบอกแควทำให้ชาวเขาถูกลงโทษ
- 37. ชาวเขายังกุดปกเพื่อไปให้ครูหรือพอบทำโทษ
- 38. ชาวเขาไปสขบายใจถาคองสวมเสื่อผาหรือเกรื่องเตงกยที่ไม่เหมือนเพื่อน ๆ
- 39. ชาวเขาไปชอม โทแยงกับกนอื่นเพราะไมคอยมั่นใจในความคิดของตนเองว่าจะถูกคอง

<p>40. ข้าพเจ้าอยากสร้างสิ่งใหม่ ๆ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ ของเล่น ฯลฯ ขึ้นใหม่เพื่อความ สะดวกสบาย</p> <p>41. ก่อนไปโรงเรียนตอนเช้าข้าพเจ้าเคยคิดเสมอว่า จะไปได้อย่างไร</p> <p>42. เวลาทำเลขคณิต ข้าพเจ้าจะลองทำใหม่จนกว่า จะถูก</p> <p>43. ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจที่ประสบความสำเร็จใน การเรียนเกือบทุกครั้ง</p> <p>44. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในผลการเรียนของข้าพเจ้าเอง</p> <p>45. เมื่อมีปัญหาใด ๆ ข้าพเจ้าชอบปรึกษาเพื่อน มากกว่าจะตัดสินใจด้วยตนเอง</p> <p>46. ข้าพเจ้ารู้สึกเคอะเขินเมื่อเห็นเขาไปในหมู่ ชนมาก ๆ เช่น หอประชุม</p>	<p>47. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเมื่อต้องไปในสถานที่ ที่ไม่คุ้นเคย</p> <p>48. เมื่อถูกซักถามคำถามของครูในห้องเรียน ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกใจเต้นแรง</p> <p>49. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะสามารถทำงานได้อย่างมั่นใจ ขึ้น ถ้ามีเพื่อนร่วมงาน</p> <p>50. เวลาข้าพเจ้ารับประทานอาหาร ถ้ามีคนจ้องมอง ข้าพเจ้าจะรู้สึกเคอะเขิน</p> <p>51. เมื่อข้าพเจ้าจะทำอะไรถ้ามีอุปสรรคขัดขวาง ข้าพเจ้าจะรู้สึกสิ้นหวังไปบ้าง</p> <p>52. ข้าพเจ้าเคยคิดเกี่ยวกับความกังวลที่จะทำอะไร</p> <p>53. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการยอมแพ้ ทำให้สบายใจมาก กว่า การต่อสู้</p> <p>54. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการออกไปนอกห้องตามิตรูมาขึ้นดู เวลาหาข้อสอบ</p>
---	---

แบบสอบถามชุดที่ 3

<p>1. ข้าพเจ้าเป็นคนช่างสังเกต</p> <p>2. ปกติข้าพเจ้าเป็นคนมีอารมณ์ขันอยู่เสมอ</p> <p>3. ข้าพเจ้าชอบเล่นทายปัญหา</p> <p>4. ข้าพเจ้าชอบไปไหนมาไหนเป็นกลุ่ม</p> <p>5. ข้าพเจ้าชอบเป็นผู้นำมากกว่าเป็นผู้ตาม</p> <p>6. ข้าพเจ้ามักพูดในสิ่งที่ข้าพเจ้าเห็นและทำ</p> <p>7. ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดต่อหน้าคนมาก ๆ</p> <p>8. ข้าพเจ้าเป็นคนใจเสาะน้ำตาออกง่าย ๆ</p> <p>9. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าอารมณ์ไม่ดีทั้ง ๆ ที่ ไม่มีสาเหตุสมควร</p>	<p>10. เมื่ออยู่ในกลุ่มคนมาก ๆ ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจที่จะหาเรื่องมาคุยกับคนอื่นเหล่านั้น</p> <p>11. ข้าพเจ้ามักจะมีกระแวงกำพุดไม่ไหวระทมกระเทือนใจนอน</p> <p>12. ข้าพเจ้าชอบแสดงความคิดเห็นเมื่อมีการถกเถียงกัน</p> <p>13. ข้าพเจ้าชอบขายของหนาราน</p> <p>14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองคบเพื่อนได้เร็วกว่าคนอื่น</p> <p>15. ข้าพเจ้าชอบอยู่ในกลุ่มคนที่กำลังมีความสนุกสนาน</p> <p>16. ในการแสดงความคิดเห็น ข้าพเจ้าเลือกเอา การเขียนมากกว่าการพูด</p>
---	--

17. เมื่ออยู่มางานข้าพเจ้านักชอบเปิดประตูอยู่คนเดียว
บ่อย ๆ
18. ข้าพเจ้านักใจลอยและฝันกลางวัน
19. ข้าพเจ้ารักความรู้สึกประหลาดเมื่อพูดหน้าชั้น
20. เมื่อมีคนมาจ้องมองข้าพเจ้าทำงาน ข้าพเจ้า
รู้สึกไร้ค่าและโศกเศร้าใจ
21. ข้าพเจ้ามักจะถามเพื่อนหรือคนอื่น ๆ เมื่อมี
ปัญหาสงสัย
22. ข้าพเจ้าชอบทำอะไรให้หวาดเสียวหรือเสี่ยง
อันตราย
23. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นนักแสดง
24. ข้าพเจ้ามักจะพบกับเรื่องแปลก ๆ เสมอ
25. ข้าพเจ้าเข้าโลกกับคนทุกประเภท
26. ข้าพเจ้ามักทำสับสนใจใคร่
27. ถ้ามีคนวิจารณ์หรือติเตียนข้าพเจ้า ข้าพเจ้า
จะรู้สึกโศกเศร้าใจ
28. ถ้าจะทำอะไรแบบ ๆ ในงานรื่นเริง แม้ว่า
คนอื่นเขาทำอะไรกันอย่างแบบ ๆ เหมือน
กัน ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกโศกเศร้าใจ
29. ข้าพเจ้านักปกปิดไปให้คนอื่นทราบว่า ข้าพเจ้า
เป็นคนซื่อ
30. ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวมากใจในการพูดคุยกับคนที่
เพิ่งรู้จักกันใหม่ ๆ
31. ข้าพเจ้ามักมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม
32. ข้าพเจ้าชอบการละคร
33. ข้าพเจ้ามักจะรวมอยู่ในกลุ่มเพื่อน ซึ่งรวมเป็น
รวมด้วยกันไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น
34. ข้าพเจ้ามักจะพูดถึงเรื่องเพศ
35. เมื่อเวลาที่ข้าพเจ้าเบื่อหน่าย ข้าพเจ้ามักจะ
ทำงานที่คนคนทำ
36. เบื่ออะไรเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย ข้าพเจ้ามัก
จะกลัวอดกลุ้มใจ
37. ข้าพเจ้ารู้สึกเสมอว่ามักเปลี่ยนแปลงท่าทีของ
มองข้าพเจ้าอย่างตีเตียน
38. ข้าพเจ้าไม่มีความอดกล้มกับคนอื่น
39. ข้าพเจ้ามักจะลืมสิ่งที่คนอื่นพูดกับข้าพเจ้าใน
ทันทีทันใด
40. ข้าพเจ้ามีความขี้เกรงใจในการที่จะเห็นคนอื่น
เขาไปในห้องที่มีคนนั่งประชุมหรือคุยกันอยู่แล้ว
41. ข้าพเจ้าเขยายาบที่ระจกจำเรื่องดี ๆ ไว้เพื่อ
เล่าให้คนอื่น ๆ ฟัง
42. ข้าพเจ้าชอบการปฏิบัติและทดลอง
43. เมื่อได้พบปะเพื่อนฝูงที่มีความสนุกสนานความกุ่ม
ของข้าพเจ้าดูเหมือนจะหายไป
44. ข้าพเจ้ารู้สึกไร้เรื่องผิดเกิดโดยไม่มีสาเหตุอะไร
45. มีคนรู้จักคุ้นเคยกับข้าพเจ้ามาก
46. ข้าพเจ้ามักจะลืมเลิกการทำงานเพราะคิดว่า
ข้าพเจ้ามีความสามารถไปเพียงพอ
47. ความกักอันไรสาระมักจะรบกวนจิตใจข้าพเจ้า
เป็นเวลานาน
48. ผู้คนมักจะทำให้ข้าพเจ้าผิดหวัง
49. ข้าพเจ้ามักจะหวัดใจต่อคำพูดของคนอื่น
50. ในขณะที่เครียดหรือคนคน ข้าพเจ้าขาดการ
ควบคุมตนเอง

<p>51. ข้าพเจ้ามีเพื่อนต่างเพศมาก</p> <p>52. ข้าพเจ้าชอบพูดในที่สาธารณะ</p> <p>53. ข้าพเจ้าสนใจในการกีฬา</p> <p>54. เมื่อข้าพเจ้าทำอะไร ข้าพเจ้าอาจจะปรับทุกข์กับผู้ที่ไปคุณแก่กันได้</p> <p>55. ในเวลาฉุกเฉินข้าพเจ้ามักจะทำอะไรที่เด่น ๆ หรือกล้าหาญ</p> <p>56. ระหว่างการทำงานด้วยตนเองกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น ข้าพเจ้าเลือกการทำงานด้วยตนเอง</p> <p>57. ข้าพเจ้ามักจะเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง</p> <p>58. ข้าพเจ้ามักจะร้องไห้โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร</p> <p>59. เมื่อพูดถึงหรือทำผิดในที่ชุมนุมชน ข้าพเจ้าไม่สบายใจ</p> <p>60. ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความคิดรอบคอบ</p>	<p>61. ข้าพเจ้ามักจะโต้เถียงกับผู้อื่น</p> <p>62. ข้าพเจ้ามักจะทำงานด้วยความสนใจตนเอง</p> <p>63. ข้าพเจ้ามีความพอใจในการเคลื่อนไหว</p> <p>64. ข้าพเจ้ามักจะทำงานใหม่ ๆ อย่างรีบเร่งและรวดเร็ว</p> <p>65. ข้าพเจ้าสนใจเรื่องธุรกิจการเมืองและสังคมมาก</p> <p>66. ข้าพเจ้าวิตกกังวลถึงอนาคต</p> <p>67. ข้าพเจ้าเอาใจใส่พวกคนอื่น ๆ จะคิดถึงการทำหน้าที่ของข้าพเจ้าอย่างไร</p> <p>68. ข้าพเจ้ามักจะสงบเสงี่ยมและไม่พูด</p> <p>69. ข้าพเจ้ามักจะขี้ระแวง</p> <p>70. ข้าพเจ้ามักจะนั่งซึมคิดอะไรอยู่คนเดียว</p>
--	--

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

ข้อ ข้อที่	\bar{x} กลุ่มสูง	\bar{x} กลุ่มต่ำ	S^2 กลุ่มสูง	S^2 กลุ่มต่ำ	t	ข้อ ข้อที่	\bar{x} กลุ่มสูง	\bar{x} กลุ่มต่ำ	S^2 กลุ่มสูง	S^2 กลุ่มต่ำ	t
1	3.70	2.56	1.06	1.79	3.5098**	28	3.48	2.67	1.57	1.62	2.3601*
2	3.26	2.11	1.35	0.64	4.2372**	29	4.89	3.44	0.10	1.04	5.7109**
3	4.37	3.11	0.70	1.18	4.7727**	30	4.41	3.44	1.33	1.33	3.0911**
4	3.59	3.00	0.94	1.15	2.1184*	31	3.78	2.85	0.72	1.13	3.5564**
5	4.04	2.44	0.81	1.03	6.1467**	32	4.15	2.93	0.52	1.01	5.1433**
6	3.52	2.70	1.49	1.75	2.3672*	33	3.67	2.56	1.00	1.10	3.9799**
7	4.11	2.93	0.87	1.53	3.9610**	34	3.63	2.59	1.86	1.71	2.8610**
8	3.85	3.04	1.52	1.96	2.2562*	35	3.30	2.33	0.83	1.08	3.6507**
9	4.04	3.15	1.34	1.13	2.9431**	36	4.37	3.63	0.70	0.95	2.9923**
10	3.67	2.85	1.15	1.32	2.7080**	37	3.93	3.37	0.92	1.17	2.0173*
11	4.15	2.48	0.52	1.41	6.2500**	38	4.56	3.37	0.87	1.70	3.8548**
12	3.07	2.19	1.23	1.16	2.9639**	39	4.70	3.19	0.37	2.54	4.5994**
13	3.07	2.33	1.03	1.23	2.5570*	40	3.78	3.07	1.33	1.60	2.1514*
14	3.89	3.04	1.33	1.07	2.7489**	41	3.63	2.37	1.40	1.40	3.9194**
15	4.81	3.56	0.16	1.79	4.6520**	42	3.33	2.48	1.08	0.84	3.5355**
16	3.85	2.96	1.20	1.34	2.8562**	43	4.00	3.30	0.46	1.14	2.8747**
17	4.19	2.89	0.85	1.41	4.4967**	44	4.15	2.67	0.67	1.15	5.6966**
18	4.26	2.89	1.12	1.61	4.3108**	45	4.48	2.78	0.49	1.64	6.0541**
19	4.67	3.60	0.62	1.46	5.7782**	46	3.81	2.85	1.23	1.28	3.1506**
20	4.63	3.41	0.93	1.64	3.9577**	47	4.41	3.11	0.64	2.10	4.0829**
21	4.11	2.70	0.72	0.91	5.7480**	48	3.63	2.78	1.01	1.33	2.8852**
22	4.30	2.81	0.60	0.93	6.2710**	49	4.37	2.78	0.55	1.79	5.3971**
23	4.15	2.96	0.75	2.34	3.5186**	50	3.89	3.00	0.79	1.15	3.3221**
24	4.11	3.41	0.41	1.40	2.7006**	51	3.96	2.96	0.73	1.42	3.5446**
25	3.52	2.26	0.64	0.97	5.1575**	52	4.00	3.44	0.54	1.49	2.0740*
26	4.07	2.59	1.46	1.48	4.4902**	53	4.44	3.11	0.41	1.17	5.5004**
27	3.89	2.70	1.26	1.52	3.7106**	54	4.59	3.26	0.14	1.97	4.7602**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกแบบส่วตามความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อ สอบ	\bar{x} กลุ่มสูง	\bar{x} กลุ่มต่ำ	S^2 กลุ่มสูง	S^2 กลุ่มต่ำ	t	ข้อ สอบ	\bar{x} กลุ่มสูง	\bar{x} กลุ่มต่ำ	S^2 กลุ่มสูง	S^2 กลุ่มต่ำ	t
1	4.89	3.93	.18	1.38	3.9966**	28	4.48	3.78	.64	1.49	2.4937*
2	2.67	1.87	2.46	1.41	2.1136*	29	3.15	2.15	1.28	1.13	3.3489**
3	4.15	3.29	1.82	2.60	2.1260*	30	3.26	1.93	2.12	.69	4.1253**
4	4.15	3.41	1.36	1.79	2.1675*	31	4.41	2.81	1.02	1.85	4.9109**
5	4.11	2.93	1.87	1.99	3.1216**	32	3.30	1.96	.79	1.34	4.7737**
6	4.93	4.07	.07	1.84	3.2355**	33	3.89	2.93	1.64	1.30	2.9108**
7	3.78	2.81	1.26	2.08	2.7580**	34	3.30	1.96	1.18	1.19	4.5254**
8	3.48	1.74	1.34	.81	6.1680**	35	3.56	2.78	2.26	1.26	2.1612*
9	4.56	3.78	.49	1.26	3.0648**	36	4.48	3.44	.57	1.64	3.6363**
10	2.78	2.00	1.56	1.38	2.3650*	37	4.41	3.63	.94	1.47	2.6121*
11	2.85	1.81	3.13	1.46	2.5224*	38	2.96	2.15	2.96	1.21	2.0615*
12	3.37	2.33	1.40	1.85	2.9988**	39	4.40	2.70	.64	1.29	6.5119**
13	3.44	2.19	.49	1.08	5.1867**	40	3.22	2.37	1.41	1.63	2.5342*
14	4.48	3.56	.57	1.79	3.1123**	41	2.56	1.85	2.10	.90	2.1302*
15	3.26	2.19	1.35	.43	4.1813**	42	3.78	1.85	.72	1.52	6.7037**
16	3.30	1.96	1.91	.73	4.2880**	43	3.56	2.41	.95	1.40	3.8996**
17	3.81	3.04	1.23	1.42	2.4584*	44	3.70	2.67	1.14	2.15	2.9521**
18	2.59	1.81	2.09	1.00	2.3063*	45	3.56	2.70	2.18	1.22	2.4239*
19	3.37	2.19	1.55	.93	3.8956**	46	3.67	2.15	1.54	1.37	4.6383**
20	4.07	2.19	1.38	1.26	6.0160**	47	3.48	2.07	1.64	1.53	4.1155**
21	3.96	2.56	1.19	1.03	4.8831**	48	3.81	2.59	1.54	1.71	3.5178**
22	4.30	3.15	1.14	2.05	3.3469**	49	2.81	2.00	2.31	.69	2.4302*
23	4.63	3.59	.47	1.56	3.7956**	50	3.37	1.67	1.86	1.23	5.0266**
24	3.89	2.85	1.41	1.36	3.2489**	51	4.00	2.78	1.00	1.56	3.9636**
25	3.41	2.63	1.33	1.63	2.3564*	52	4.33	2.78	.69	1.64	5.2810**
26	3.11	2.11	2.41	.95	2.8352**	53	4.33	2.81	1.15	1.77	4.7044**
27	4.41	3.63	.33	1.32	3.1566**	54	4.00	2.48	1.54	1.87	4.2792**

* หมายความว่าทางสถิติ .05

** หมายความว่าทางสถิติ .01